Nr. 232. Kraków, Wtorek 4 Czerwca 1918. Rok XXXVII.

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Prenumerata wynosi:

	rocznie:	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	72 kor. — h.	36 kor. — h.	18 kor. — h.	6 kor. — h.
z odnoszeniem do domu	80 „ — „	40 „ — „	20 „ — „	7 „ — „
W Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	80 „ — „	40 „ — „	20 „ — „	7 „ — „
z dwurazową „ „	90 „ — „	45 „ — „	22 „ 50 „	7 „ 50 „
W Państwie Niemieckiem	96 „ — „	48 „ — „	24 „ — „	8 „ — „
W innych państwach	120 „ — „	60 „ — „	30 „ — „	10 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „N. Reformy“ w Krakowie.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. Telefon Redakcyi 41. Administracyi Nr 241. Dla rozmów zamiejscowych 1572. Nr rach. poczt. Kasy oszczęd. 867.484.

Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 22 h.: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego, ulica Trzeciego Maja l. 5 i w Biurze Plehna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 22 hal.

NOWA REFORMA

WYDANIE PORANNE

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscowe: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscowe: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Lepoza A. Salomonowej, ul. Szczepańska 8; Biuro dzienników E. Hiperyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We Lwowie Biuro dzienników: A. Buchstab ulica Karola Ludwika 21, S. Sokołowski, ul. Trzeciego Maja 5; W Jarosławiu J. Seszyńska. — W Tarnowie E. Rockach. — W Wiedniu Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolger, Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile).

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 50 h, za każdy następny raz 40 h. — Do numeru niedzielnego i świątecznego o 50 procent drożej. Nadesłane po 1·50 h od wiersza. — Głosy publiczne po 8 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skombinowany, pierwszy raz 60 h. — Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 koron od 100 egzempl. dla zamiejscowych a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Sprawa armii polskiej.

Kraków, 4 czerwca.

Pod Kaniowem spadł ostatni kamień na grób tych wszystkich czteroletnich wysiłków społeczeństwa, aby narodowi naszemu dać do dyspozycyi jego własną armię regularną, dobrze wyćwiczoną, uzbrojoną i zdolną do skutecznej obrony jego interesów i uzasadnionych aspiracyj.

Sprawa tworzenia armii polskiej zeszła z porządku dziennego. Jeżeli zaś nie zechcemy łudzić się próżnemi nadziejami i dalej zasłaniać oczy przed ponurą prawdą, to musimy stwierdzić, że niema żadnych danych do wniosku, iż sprawa ta zasadniczo dla przyszłości naszej ważna, rychło na ten porządek dzienny powróci.

Społeczeństwo nie wyłoniło z siebie dostatecznej siły umysłowej, moralnej i organizacyjnej do zorganizowania armii polskiej i wykorzystania wszystkich wyjątkowo pomyślnych sposobności, które się ku temu w ciągu tej wojny nastręczały. Okupanci dawno już utracili interes w dopomaganiu do tworzenia tej armii. Przeciwnie interesy ich rozwinęły się z biegiem czasu i wypadków wojennych w kierunku przeciwnym. W rezultacie sprawa tworzenia armii polskiej upadła. Te zaś wszystkie formacye, które były lub mogły być naturalnemi kadrami tej armii, utraciwszy grunt pod nogami, rozpadły się jedna po drugiej w sposób mniej lub więcej tragiczny.

Legiony, jako kadry wojska polskiego, zgubiła bierność jednych, a obłąkane rachuby i knowania drugich. Gdy prawica społeczna nie chciała wojska wogóle, jako innowacyi niepotrzebnej lub wręcz szkodliwej, bo mogącej na nas ściągnąć gniew koalicyi, to lewica nie chciała znowu wojska, podlegającego komukolwiek innemu poza nią, nie dającego gwarancyj, że będzie powolnem narzędziem w jej planach opanowania społeczeństwa.

Po katastrofie zeszłorocznej z przysięgą, Legiony zostały cofnięte na stanowisko austryackiego Korpusu Posiłkowego. Cesarz Karol przyrzekł je zwrócić państwu polskiemu w chwili, kiedy się tam rozpocznie tworzenie wojska, więc pobór. Niestety zanim się ten pobór rozpoczął, przyszły wypadki brzeskie. Nerwy żołnierza polskiego, przez swoich własnych tak długo i uparcie poniewieranego za wierność dla ukochanej idei, nie wytrzymały. Stało się nieszczęście, które zmarnowało do reszty cały organizacyjny, moralny i polityczny plon trzyletnich krwawych ofiar Legionów. Korpus Posiłkowy przestał istnieć. A smutny jego epilog rozegra się niebawem w sądzie wojennym w Marmarosz Sziget.

Pozostała nadzieja na formacye wojskowe polskie, potworzone na gruzach dawnej, ongiś carskiej armii. Po rozmaitych przejściach skrystalizowały się dwie wielkie formacye w postaci dwóch korpusów — Muśnickiego w Mińszczyźnie i Osińskiego na Ukrainie. Zawieszone w próżni, o chwiejnych podstawach prawnych, korpusy te z natury rzeczy przedstawiały ciągły znak zapytania. Agitacya socyalna i polityczna, prowadzona w ich łonie, czyniła ich przyszłość jeszcze bardziej problematyczną.

Korpus Muśnickiego zdołał jednak ułożyć stały, aczkolwiek więcej teoretyczny niż praktyczny stosunek do Rady Regencyjnej, jako najwyższej władzy polskiej. Złożył jej przysięgę wierności i czekał na moment powrotu do kraju dla przemienienia się w kadrę armii polskiej.

Korpus Osińskiego z całego szeregu powodów nie zdążył tak szybko skonsolidować swoich politycznych stosunków. Ulegał zbyt rozbieżnym wpływom i niespodziewanym komplikacyom, które tę konsolidacye co najmniej opóźniały. Ostatecznie stało się jasnem, iż okupanci nie pozwolą mu stać się kadrą armii polskiej. Otoczony nad Dnieprem, przez kilka tygodni był już skazany na rozwiązanie. Byłoby ono dokonało się bez przelewu drogocennej krwi polskiej i bez ogromnych strat politycznych, gdyby nie spóźniona, a na nieporozumieniu oparta interwencya rządu polskiego. Gotowy już układ o złożeniu broni został wskutek tej interwencyi zerwany. Wywiązała się bitwa ze wszystkiemi jej następstwami. Najgroźniejszem z nich jest to, że wskutek zatargu o ten właśnie korpus, niemiecka komenda armii odebrała Radzie Regencyjnej prawo owego politycznego współdziałania przy tworzeniu armii polskiej, które już specyalnym układem było jej zawarowane.

Jakkolwiek prawo owego politycznego »współdziałania« było bardzo niejasne i trudne do określenia, to jednak dawało ono Radzie Regencyjnej tytuł do pewnych aktów dla tworzenia armii polskiej tak zasadniczo ważnych, jak np. ogłoszenie poboru. Rada Regencyjna pozbawiona prawa owego politycznego współdziałania w tworzeniu armii polskiej, nie może oczywiście ogłosić poboru. Bez poboru zaś nie może być armii. A bez armii wolno zapytać, czy będzie państwo?...

Bezpośredni skutek odebrania prawa współdziałania był ten, że Rada Regencyjna zwolniła z przysięgi korpus Muśnickiego. Pozbawiony podstawy prawnej i odpowiednika politycznego, korpus ten musiał przyjąć niemieckie ultimatum rozwiązania się. Szczęście, że ponury ten akt dokonał się tylko wśród wewnętrznych niesnasek, ale bez niepotrzebnego i zupełnie beznadziejnego przelewu krwi, jak ten pod Kaniowem.

W ten sposób obie zakordonowe polskie formacye wojskowe, co do których łudzili się niektórzy, że potrafią zastąpić Legiony w charakterze kadrów armii polskiej, przestały istnieć. Cała polska siła zbrojna została dzisiaj zredukowaną do tych pięciu czy sześciu tysięcy żołnierzy, którzy znajdują się obecnie na okupacyi niemieckiej, jako zawiązek owej przez Niemców organizowanej armii polskiej. Szczupłe te kadry, wyćwiczone już do szczytów ekwilibrystyki wręcz cyrkowej, padają jednak ofiarą przymusowego bezrobocia. Żołnierz kadrowy, który tych kadrów nie dostaje i nie rychło je dostanie, nudzi się, traci nadzieję, chwieje się w swojej moralności żołnierskiej. Wiadomości o stanie ducha tych szczupłych zastępów brzmią bardzo niepomyślnie.

Taki jest stan faktyczny sprawy armii polskiej w chwili obecnej. Przedstawiliśmy go tylko w najogólniejszym schemacie, unikając szczegółów, które nie są tego rodzaju, aby podniosły ducha. Nie chcemy też rozsądzać, kto winien tej katastrofie, jakkolwiek bynajmniej nie hołdujemy zasadzie, że sąd nad wszystkiemi uczynkami współczesnych powinien być pozostawiony wyłącznie historyi. Muszą go w pewnej mierze wykonać także i współcześni, choćby w tym celu, aby rozpoznać najbliższe swoje drogi i ocenić przeszkody, które na nich spotykają. Być może jednak, że objaśnieniem społeczeństwa o przyczynach zmarnowania wszystkich kolejno zawiązków armii polskiej zajmą się inne bardziej, niż dziennik powołane i autorytatywne czynniki. Zapewne Rząd polski wyda sam komunikat, wyjaśnienie to zawierający. Tak przynajmniej mówiłaby logika rzeczy i położenia, w którem znalazła się sprawa budowy armii, a za nią także i państwa polskiego.

Widoki sesyi letniej parlamentu.

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

»W. Allg. Ztg.« donosi:

Dobrze poinformowane koła parlamentarne utrzymują, że **Izba posłów zbierze się najprawdopodobniej 25 czerwca na krótką sesyę letnią.** Warunkiem zwołania parlamentu jest jednak zapewnienie spokojnego przebiegu obrad.

Prezydent ministrów dr Seidler odbywał wczoraj dalsze konferencye z przywódcami stronnictw w sprawie uzyskania większości dla konieczności państwowych (budżet, pożyczki i podatki).

W kołach poselskich utrzymują — pisze »W. Allg. Ztg.« — że Polacy, nie przystępując ostatecznie do większości, głosować będą za temi koniecznościami.

W ciągu najbliższego tygodnia rozpoczną się konferencye ministra spraw zagranicznych ze stronnictwami delegacyj.

Wiedeń, 4 czerwca.

»N. Fr. Presse« pisze: Koła parlamentarne oceniają dzisiaj widoki spokojnych obrad parlamentu optymistycznie i utrzymują, że Czesi i południowi Słowianie nie uczynią niczego, coby mogło parlament unieruchomić. Obecny nastrój w Kole polskiem przemawia za tem, że Polacy głosować będą za koniecznościami państwowemi. Ostatecznej uchwały co do stanowiska Koła polskiego wobec rządu nie można się jednak w najbliższym czasie spodziewać; nastąpi to dopiero po powrocie ministra spraw zagranicznych hr. Buriana z Berlina.

Jeżeli konferencye prezydenta ministrów z przywódcami stronnictw pomyślny wezmą przebieg, najbliższa sesya parlamentu odbędzie się 25 czerwca.

Konferencya hr. Buriana z Czechami

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

Minister spraw zagranicznych hr. Burian zaprosił czeskich członków delegacyi na konferencyę, która odbędzie się w środę po południu.

W obronie wolności prasy.

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

Wczoraj odbyło się zgromadzenie stowarzyszenia »Prasa wiedeńska«. Na zgromadzeniu tem dziennikarz czeski korespondent »Nar. Listów«, radca ces. Peniżek, przedstawił sprawę zawieszenia dziennika praskiego »Nar. Listy«.

Korespondent pism polskich p. Władysław Bazylewski przedstawił następnie rezolucyę, wzywającą Izbę posłów, aby paragraf 7 ustawy z r. 1869 zmieniła w ten sposób, by władze nie miały możności stałego zawieszania pism peryodycznych. Wniosek ten jednogłośnie przyjęto.

Wspólna konferencya ministrów.

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

»Ungarische Rundschau« donosi:

W niedzielę po południu odbyła się w ministerstwie spraw zagranicznych wspólna konferencya ministeryalna przy udziale ministra spraw zagranicznych i wspólnego ministra skarbu, hr. Buriana, ministra wojny, obu prezydentów ministrów, i obu ministrów skarbu. Konferencya rozpoczęła się o godz. 4 po południu. O godz. 5 ministrowie skarbu austryacki i węgierski, oraz minister wojny opuścili salę posiedzeń, gdzie toczyły się dalsze obrady w ważnych sprawach.

»Ungarische Rundschau« dowiaduje się, że przedmiotem obrad były sprawy finansowe, tudzież sprawa zwołania delegacyj.

Ofenzywa pokojowa Niemiec.

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

»Acht-Uhr-Blatt« donosi z Berlina:

»Kreuzztg.« umieściła ponownie dłuższy artykuł w sprawie ofenzywy pokojowej Niemiec, tłomacząc, że rząd niemiecki podjąć powinien inicyatywę pokojową, aby w ten sposób uzyskać przewagę nietylko wojskową, ale także i polityczną.

Kwestyę ofenzywy pokojowej, poruszonej przez »Kreuzztg.«, podjęła cała prasa liberalna. Tylko klerykalna »Germania« radzi zastanowić się, czyby nie należało raczej pozostawić koalicyi pierwszego kroku w sprawie akcyi pokojowej.

Rozłam w stronnictwie kadetów.

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

»W. Allg. Zeitung« donosi z Malmoe:

W stronnictwie kadetów nastąpiło rozdwojenie. Oficyalna uchwała wytrwania przy koalicyi spowodowała, że mniejszość, pragnąca nawiązania przyjaznych stosunków z Niemcami, zerwała w zupełności z kadetami i połączyła się z socyalistami prawicowymi, z którymi utworzyła wspólne stronnictwo.

Wydalenie członków gabinetu Kiereńskiego.

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

»W. Allg. Ztg.« donosi z Berlina: Z Malmoe donoszą:

Członkowie gabinetu Kiereńskiego, wypuszczeni przed kilku dniami na wolność, wezwani zostali do natychmiastowego opuszczenia Moskwy. Rząd bolszewicki podejrzewa ich bowiem o współudział w akcyi przeciwrewolucyjnej.

Stan oblężenia w Moskwie.

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

»W. Allg. Ztg.« donosi z Kolonii:

»Koeln. Ztg.« donosi z Kopenhagi: **W Moskwie ogłoszono stan oblężenia.**

Komunikat austro-węgierski.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Wiedeń, 4 czerwca.

Urzędowo ogłaszają dnia 3 bm.:

Koło Fosalty nad dolną Piave udaremniliśmy ogniem działowym i miotaczy min próbę nieprzyjaciela przeprawienia się przez rzekę. Na wielu miejscach frontu południowo-zachodniego odparto nieprzyjacielskie oddziały wywiadowcze. Jeden z tych oddziałów ujęto koło miejscowości Bazzocca. Czynność artyleryi była wszędzie bardzo ożywiona.

Szef sztabu generalnego.

Komunikat niemiecki.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Berlin, 4 czerwca.

Urzędowo ogłaszają dnia 3 bm.:

Zachodni teren wojny:

Grupa wojsk ks. Ruprechta bawarskiego: **Chwilami ożywiała się walka artyleryi. Odparto nieprzyjacielskie ataki częściowe na zachód od Bailleul na północ od Lys.**

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu: **W celu zastąpienia angielskich i francuskich korpusów armii, rozbitych naszym atakiem oraz celem poparcia silnie już przerzedzonych dywizyj, sprowadzonych na pole bitwy pośpiesznie od armij sąsiednich, wystąpiły do walki nowe związki francuskie, sprowadzone z bardzo odległych frontów. Na północ od Aisne próbowały one daremnie utrzymać wskazane im stanowiska. Po zaciętej walce w rowach odparliśmy je w kierunku Moulin-sous-Touvent—St. Christophe—Vingre.**

Na południowy zachód od Soissons wzięliśmy Chaudun. W ataku posunęliśmy się naprzód poza kępę Savieres aż do wschodniego krańca lasów Villers Cotterets.

Na południe od Ourcq wykonał nieprzyjaciel kilka przeciwataków. Odparto je krwawo. Zyskaliśmy na obszarze poza Sourchamps i Monties i zajęliśmy wzgórza na zachód od Chateau Thierry.

Nad Marną między Marną a Reims położenie nie zmieniło się. Nasze eskadry rzucające bomby zaatakowały skutecznie linie kolejowe, prowadzące ku polu bitwy, zajęte silnie transportem wojsk.

Zestrzelono 31 nieprzyjacielskich samolotów. Porucznik Menkhoff zwyciężył w walce powietrznej poraz 29 i 30, porucznicy Loewenhardt i Udet po raz 25-ty.

Pierwszy generalny kwatermistrz Ludendorff.

Berlin, 4 czerwca.

Urzędowo donoszą 3 bm. wieczorem:

Na południowy zachód od Soissons nowe postępy. Przeciwataki po obu stronach Ourcq.

Bitwa nad Marną.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Berlin, 4 czerwca.

Biuro Wolffa donosi:

Przez zajęcie północnej części Chateau Thierry i wzięcie szturmem Verneuil, front Marny obecnie rozszerzył się przeszło 25 kilometrów. Ostrze klina atakowego przekształciło się w szeroką linię bojową.

Reims zagrożone.

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

»Acht-Uhr-Blatt« donosi z Bazylei:

»Journal des Debats« donosi: **Reims jest ciągle zagrożone.** Linia kolejowa Reims—Chalons jest w kilku miejscach przerwana, **gdyż Niemcy** ostrzeliwują ją z ciężkich dział.

Komunikat francuski.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Wiedeń, 4 czerwca.

Komunikat francuski z dnia 3 bm. popołudniu:

Niemiecki nacisk trwa z wielką siłą na froncie między Oise a Marne. **Na północ od Ourcq** ...pont i Moulin Niemców odrzucono. **Na południe** od Aisne zajęte przez Niemców **miejscowości** Longpont, Corcy, Faverolles, **Troesnes zdobyte** zostały z powrotem energicznym kontratakiem.

Nad Marną Niemcy dotarli do wzgórz na zachód od Chateau Thierry. Francuzi trzymają część miasta, leżącą na lewym brzegu. Droga Dormans—Reims, po gwałtownych walkach na południe od Oisy Violanes i Ville-en-Tardenois, została nieco przekroczona przez Niemców.

Obawy we Francyi.

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

»W. Allg. Ztg.« donosi z Berna:

Przed kilku jeszcze dniami pisma paryskie dowodziły, że sukcesy niemieckie w Szampanii są małoznaczne, tak że nie spowodują wcale zmiany sytuacyi wojskowej na niekorzyść wojsk francusko-angielskich. Od niedzieli zmieniły pisma francuskie ton w zupełności, twierdząc, że sytuacya strategiczna jest bardzo poważna, tak że grozi niebezpieczeństwo, iż bitwa nad Marną może tym razem skończyć się dla Francyi nieszczęśliwie. Pisma te wskazują na ogromną przewagę nieprzyjaciela, tak pod względem liczby wojsk jak i pod względem materyału wojennego i wyrażają obawę, **że pomoc Ameryki może przybyć za późno.**

A. BRÜCKNER.

Z dziejów naszej kultury i literatury.

Wydawnictwa najnowsze.

2 (Ciąg dalszy.)

(Zob. Nr. 229 »N. Ref.«)

Z tym dziełem pomnikowym łączymy dla obszerności założenia Bronisława Chlebowskiego „Rozwój kultury polskiej w treściwym zarysie przedstawiony“. Nieboszczyk, co przez długie lata najpracowitszego, najzasłużeńszego życia w ciężkich warunkach harował, a dopiero u samego schyłku dni swoich i prezesowstwem Towarzystwa Przyjaciół Nauk i katedrą uniwersytecką godnego doczekał się uczczenia, pracą nad Słownikiem Geograficznym, nad dawną Warszawą szeroki pogląd na dzieje wewnętrzne zaświadczył, lecz w wymienionym właśnie dziełku oczekiwania nasze poniekąd zawiódł. Dał bowiem nie „rozwój kultury“, lecz „literatury“ i dlatego też mógł pierwsze, podstawowe wieki zbyć kilku kartkami. Najobszerniejsze rozdziały tej popularnej książeczki noszą tytuły „literackie“, nie „kulturalne“, np. „Rozkwit literatury polskiej 1520—1584“, „Rozkwit poezyi na obszarach litewsko-ruskich“ i i.; tu i owdzie poświęcono parę uwag krótkich architekturze, muzyce, malarstwu. Myli więc tytuł książki, co mówi o rozwoju literatury niemal wyłącznie, ale co o nim daje, to niby wyciąg wszystkiego, co Chlebowski o literaturze przedumał i przebolał, czego pragnął, czym się krzepił, cieszył i szczycił. Jasny, gładki wykład, brak wszelkiego obciążenia „erudycją“, winien tej książce mądrej a patriotycznej zjednać najszersze koła.

Nie rozporządza Kasa Mianowskiego tymi co Akademia środkami, i pozostała Warszawa dzięki bratniej Rusi carskiej daleko poza Krakowem co do sił i zasobów umiejętnych, mimoto stale podejmywa tematy praktyczne na czasie; i Encyklopedia Powszechna i Słownik Polski i Sto Lat Myśli Polskiej i Wisła i Encyklopedia Glogera staropolska i Księga Przysłów Adalberga korzystnie świadczą o jej zabiegliwości, teraz dopiero w Towarzystwie Przyjaciół Nauk na nierównie szerszej i głębszej podstawie opartej. Do podobnych zasłużonych wydawnictw warszawskich zaliczamy trzytomowe dzieło Gabriela Korbuta „Literatura Polska od początków do powstania styczniowego. Książka podręczna informacyjna (ten przymiotnik chyba zbędny) dla studiujących naukowo (również) dzieje rozwoju piśmiennictwa polskiego“. Wyszedł świeżo tom pierwszy, od wieku X do końca XVII, o siedmiuset stronicach, tom drugi obejmie wiek XVIII, trzeci lata 1801—1863 ze wstępem bardzo obfitym, wedle zapowiedzi, bo i z syntezą badań literackich i z ich metodyką i z wartością ... ułożony spis bio- i bibliograficzny, rozbity na materie i epoki, na rozdziały, jak n. p. „Poprzednicy Reja“ (ośmnastu ich wyliczył autor), „Humaniści piszący w języku łacińskim; A. Poeci (dwudziestu pięciu), B. Prozaicy (sześćdziesięciu); Humaniści piszący w języku polskim A. Prozaicy (siedmdziesięciu dziewięciu) i t. d. Autor nietylko wyczerpał literaturę o tych pisarzach, ale i ocenił ją, przedstawiając jej wyniki, często sprzeczne; więc on nie „Estreicher“, rozbity na działy, lecz daje istotny pogląd na życie i dzieła każdego uwagi godnego pisarza: sądy jego bardzo oględne, szczegóły sprawdzał starannie, tak, że na nich śmiało polegać można. Przewodnik to doskonały na polu nieraz wcale ciernistym dziejów literackich w najszerszym tegoż słowa znaczeniu i wszelkie dalsze studia istotnie ułatwia znakomicie.

Zagadnienia kulturalne i polityczne, geograficzne i gospodarcze rozbierano w dziesięciu odczytach, wygłoszonych w kwietniu 1917 r. w krakowskiej auli uniwersyteckiej, a wydanych w rok poźniej pod tytułem zbiorowym: Przyczyny upadku Polski. Omówiono zapatrywania dotychczasowe i wszelkie zewnętrzne i wewnętrzne czynniki niesłychanego w dziejach ludzkości rozbioru; dano we wzniosłym zakończeniu ocenę moralną faktu i jego wyników, niewoli znieprawiającej charaktery, pesymizmu i optymizmu w zapatrywaniach na własne dzieje i słuszne im naznaczono miejsce. We szczegółach można się tu i ówdzie spierać, n. p. można napiętnować unię brzeską jako zbrodnię popełnioną przeciw Polsce i Rusi (i nie innego o tym zdania byli najmądrzejsi Polacy, Krzysztof Opaleński, Herburt przed nim i i.), unia ani na chwilę — oprócz pozorów łudzących — celu nie dopięła, tak, że dzisiaj Ruś galicyjska w imię jedności narodowej godna ją z lekkim sercem porzucić — Ukrainische Correspondenz nie dwuznacznie się o tym wyraziła; jedyna Unii „zasługa“ była, że walnie się przyłożyła do wzmożenia antagonizmu wyznaniowego, do kwestyi „dysydentów“ i nietolerancyi, i do owej Ruiny, od której Polska nigdy nie powstała. Najróżnorodniejsze siły złożyły się na te wykłady, ale każda z nich powołana, fachowa, i miłością ojczyzny i prawdy się powodowała, więc i wiele przesądów usuwała, choćby ów o jakimś przejściowym położeniu geograficznym (i kulturalnym!) Polski albo o jakiejś specialnej korupcyi polskiej, w wieku, gdzie cena każdego ministra i posła była stała (n. p. w Anglii), gdzie nawet królewic pruski (późniejszy Wielki) i wielka księżniczka (późniejsza Wielka) od obcych dworów pensie pobierali. Przyczyn też upadku ani w geografii, ani w przekupstwie, ani w zacofaniu wobec zachodu nikt szukać nie będzie; upadek zprowadziły niemoc własna, sztucznie albo gwałtem przez obcych ochraniana i przemoc obca.

Z dzieł treści ogólniejszej warto wyróżnić St. Przybyszewskiego „Szlakiem duszy polskiej“, bardzo wymowną, gorącą apologię Młodej Polski, silny protest przeciw wyłącznemu wywodzeniu jej z obczyzny, od neoromantyzmu Francuzów i Belgów, Niemców i Skandynawców; o Rossii niema mowy, chociaż ona na Brzozowskim i Żeromskim, na Sieroszewskim i Szymańskim piętno wyryła. Musi się przyklasnąć autorowi, twierdzącemu, że po roku 1848 sztuka polska była spętana obrożą doktryn etycznych, utylitarystycznych, naukowych; że z tego jarzma pragnęła ją wyzwolić Młoda Polska, powracając sztuce jej dostojeństwo i posłannictwo, „uzmysłowienie widzącej, żywej wiary“; że ta nowa Młoda Polska odwiecznie stara, w latach 1825—1835 podobnym jak około r. 1900 podlegała napaściom. Autor wyolbrzymia Kasprowicza; polemizuje z Żeromskim, obniżającym znaczenie literatury nowej; daje niektóre ciekawe świadectwa o sobie i o pochodzie swej myśli, nie niemieckiej. Napisane to dla pokrzepienia serc, wybuchowo, namiętnie, więc nie myślimy dla szlachetnego celu spierać się o szczegóły ani też pytać, czy nie przebrał autor tu i owdzie miary, czy nie zgrzeszył Narcyzem, w własnej narodowej piękności rozkochanym nadto. Myśli przewodnie trafne, chyba co do roli zagadnienia płciowego możnaby przeciw nowej mitologii odnośnej protestować, jest tu i wymowna apologia pro domo i są grzmoty i sarkazmy na pozytywizm dawny i dawną strupieszałość dogmatyczną: całość jednym tchem wylana porywa czytelnika.

(C. d. n.)

„Dzień niemiecki" w Bydgoszczy

Sławetne stowarzyszenie »Ostmarkenverein«, znane u nas pod nazwą hakatystów, urządziło w prastarym grodzie wielkopolskim wielki »dzień niemiecki«, który świadczy, że pewne koła w Prusach pilnie pracują nad tem, ażeby wewnętrzny front bojowy na wschodzie nie został zwinięty. Niestety rząd pruski wcale nie przeszkadza hakatystycznym wyprawom przeciwko Polakom, zakazując równocześnie urządzenia uroczystości na cześć Dąbrowskiego. — Mimo uroczyście obwieszczonego »Burgfrieden«, wolno hakatystom nawoływać do walki przeciwko Polakom, ale nie wolno Polakom uczcić pamięci swojego bohatera narodowego.

W jaki sposób hakatyści wyzyskują swoje przywileje wobec wyjętych z pod prawa Polaków, świadczy dosadnie ich zjazd w Bydgoszczy, złożony z dwóch części. Pierwszą częścią było posiedzenie głównego zarządu towarzystwa kresów wschodnich. Wszyscy mowcy dęli gwałtownie w surmy wojenne. Osławiony major Tiedemann wołał z oburzeniem, że Polacy w zaborze pruskim domagają się autonomii, następnie zaś radca sprawiedliwości Wagner wygłosił wielką mowę przeciwko reformie ordynacyi wyborczej do Sejmu pruskiego i przeciwko parlamentaryzacyi Niemiec.

Zaznaczył, że choć jest liberałem, sprzeciwia się równemu prawu wyborczemu. Niemcy straciliby 30 mandatów, Polacy zyskaliby około 40 i staliby się języczkiem u wagi w Sejmie pruskim, tak, że rząd stanąłby w stosunku zależności do nich. Wyborcy niemieccy straciliby swoich rzeczników. Największem nieszczęściem byłoby jednak to, że równe prawo wyborcze stworzyłoby większość złożoną z centrowców, socyalistów i Polaków, którzyby uniemożliwili politykę wschodnio-kresową w duchu niemieckim. Postępująca parlamentaryzacya przyniosłaby ministrów i urzędników administracyjnych, przeciwnych takiej polityce. Równe prawo wyborcze, wprowadzone w gminach sprawiłoby, że wszystkie niemal Rady miejskie i przedstawicielstwa gminne stałyby się polskiemi lub uzyskały większości polskie. Wybieranoby polskich burmistrzów i radnych miejskich, prace miejskie oddawanoby Polakom, niemieccy rzemieślnicy musieliby starając się o pracę, używać języka polskiego, słowem: miasta uległyby polonizacyi a wschód wydany byłby na pastwę Polaków. Nie na to Hindenburg oswobodził kresy wschodnie od Rosyan.

Sekundował mu Ginschel, redaktor poznańskiego »Tageblattu«, poczem radca rządowy Cleinow mówił wogóle o kwestyi polskiej. Wskazał na to, o ile większym i trudniejszym stał się problem polski wskutek ogłoszenia niezależności Polski. Kwestya polska z wewnętrzno-politycznej stała się międzynarodową. Austro-polskie rozwiązanie jest niewątpliwie najniebezpieczniejszem. Nie sądzi on, iżby je definitywnie porzucono, przeciwnie liczyć się trzeba z tem, że ta próba rozwiązania zmartwychwstanie jeszcze niejednokrotnie. Powinniśmy starać się o to, aby Austrya wycofała się z Polski i powinniśmy gwarancyami militarnemi, gospodarczemi i komunikacyjnemi ubezpieczyć interesy państw centralnych. Podkreślił wielkie niebezpieczeństwo, jakie wyniknęłoby dla sojuszu niemiecko-austryackiego z austro-polskiego rozwiązania, żądał sprostowania granicy pruskiej wobec Polski i przesiedlenia Polaków, mieszkających na obszarze, który z tej przyczyny ma być odłączony od Polski.

Wygadawszy się należycie uchwalono pomiędzy innemi następujące dwie rezolucye:

Rezolucya pierwsza, odnosząca się do reformy wyborczej opiewa: »Niemiecki związek dla kresów wschodnich, liczący między swoimi członkami przedstawicieli wszystkich politycznych kierunków, nie uważa za potrzebne wysuwać się w kierunku pewnego rozwoju pruskiej reformy wyborczej. Wielkie atoli jej znaczenie dla przyszłości wschodnich kresów nakazuje mu zwrócić na to uwagę, że zaprowadzenie równego prawa wyborczego w skutku swym wywołałoby zniszczenie niemczyzny«.

Druga rezolucya opiewa:

»Uprasza się główny zarząd, aby wszelkiemi środkami działał w tym kierunku, aby w razie ustanowienia niezależnego Królestwa Polskiego przed oddaniem niemieckiej administracyi w ręce Polaków w traktatach prawno-państwowych, które mają być zawarte z nowym tworem państwowym, zażądano znacznego poprawienia naszej granicy wschodniej, ze stanowiska ubezpieczenia militarnego. Równocześnie uprasza się, aby ludność polska została przesiedloną na obszarze, który w tym celu będzie odstąpiony przez Polskę«.

A więc w dwudziestym wieku po czteroletniej wojny o wolność narodów, hakatyści w Prusach domagają się gromadnego rugowania ludności polskiej z obszarów, na których ona od wieków mieszka! — Niechże prasa niemiecka nie dziwi się, gdy Wilson, Lloyd George i Clemenceau mówią o barbarzyństwie pruskiem.

Sam »dzień niemiecki«, który się następnie odbył przy współudziale ogółu członków »hakaty« miał podobny przebieg. Nadburmistrz Bydgoszczy, Mitzhoff, powitał zgromadzonych imieniem »niemieckiego« miasta, poczem przemawiał nieunikniony major Tiedemann, po nim zaś poseł Heydebrand, zwany »niekoronowanym królem pruskim«. Zbytecznem jest powtarzać wywody tych słowców, ziejących nienawiścią do Polaków, zbytecznem także przytaczać wywody posła Fuhrmanna, który zapewniał, że »od walki z polskością zależą losy całego narodu niemieckiego i stanowisko mocarstwowe państwa«.

Krótko i węzłowato ujął politykę hakatystów pastor Kappus z Dortmundu, który postawił następujące trzy zasady: 1. Każdy winien być wiernym swemu narodowi; 2. Równość istnieć może tylko między równymi, a więc obywatelami państwa niemieckiej narodowości; 3. My Niemcy chcemy być pionierami kultury »(Kulturträger«), a nie nawozem pod obcą kulturę«.

Słusznie pisze »Kuryer Poznański« z powodu tych zasad:

»Czemu pan pastor Kappus tej zasady nie stosuje także we froncie? Czemu tam w obliczu śmierci wszyscy są równouprawnieni: Niemcy i Polacy? Kto w tych czasach godzi się, żeby Polacy krew swą przelewali na polach bitwy, a wewnątrz kraju głosi, iż równouprawnienie istnieje tylko dla Niemców, ten zdradza takie zwyrodnienie pojęć słuszności i sprawiedliwość, że nie ma narodu, któryby do takich jodnostek mógł się przyznać. W Niemczech są one ducha niemieckiego wypaczeniem i wykoszlawieniem, a liczne przykłady w wojnie obecnej świadczą, jak ciężko Niemcy za czyny i słowa takich nieodpowiedzialnych »nadpatryotów« muszą pokutować«.

Sprawozdania z obrad »dnia niemieckiego« będą pilnie czytane za granicą, zarówno w krajach neutralnych, jak nieprzyjacielskich. Będzie to zajmująca księga aktów, które w Paryżu, Londynie i Waszyngtonie obudzą niemniejsze zajęcie od memoryału ks. Lichnowskiego. Bo dziwnie wygląda — że przytoczymy tylko jeden przykład — gdy dzienniki niemieckie potępiają ucisk w Irlandyi, a nie chcą widzieć, co się dzieje w zaborze pruskim.

Przejęcie władzy przez Rząd polski.

»Czas« otrzymał z Warszawy pod datą 27 maja następujące informacye:

Rokowania w sprawie przejęcia władzy posuwają się naprzód. Co do szeregu punktów nastąpiło porozumienie pomiędzy władzami polskiemi a mocarstwami centralnemi. Na formalne zaakceptowanie tych punktów przez Wiedeń i Berlin, jak zapewniają członkowie gabinetu ministrów, czekać nie trzeba będzie długo.

Najszersze kompetencye otrzyma ministerstwo rolnictwa; znacznie mniejsze ministerstwa pracy i zdrowia i skarbu. Wyłączono są z rokowań punkty, które władze niemieckie uważają za »Kriegsnotwendigkeiten«. Niektóre z tych właśnie spraw władzę niemieckie przekażą wprawdzie państwu polskiemu, lecz zastrzegają sobie pewien wpływ.

Co do ministerstwa spraw wewnętrznych, to sprawa ta przedstawia się według wygłoszonego wczoraj referatu przez p. Mańkowskiego, referenta starszego min. spr. wew., jak następuje:

Ministerstwo spraw wewnętrznych odróżnia te sprawy administracyjne, które mogą być przyjęte natychmiast, bez obejmowania zarządów powiatowych, i które mogą być prowadzone przez biuro centralne ministerstwa od tych spraw, których załatwianie związane jest z posiadaniem właściwej egzekutywy i przejęciem urzędów powiatowych. Do spraw pierwszych należą: 1) nadawanie obywatelstwa polskiego, 2) zmiany nazwisk, 3) zatwierdzanie darowizn i zapisów na cele publiczne, 4) współudział w mianowaniu i zatwierdzaniu prezydentów oraz burmistrzów, 5) zarząd ubezpieczeniami wzajemnemi, 6) legalizowanie i rejestrowanie towarzystw, stowarzyszeń i związków, 7) statystyka, 8) pozwolenia na wydawanie czasopism, 9) prawy budowlane i drogowe w zakresie przepisów ogólnych, 10) w drodze wyjątku przygotowanie i prowadzenie list poborowych, 11) pomocnicze urzędy pocztowe. Z pośród tych spraw okazało się w konferencyach z władzami okupacyjnemi, że wymienione pod liczbą 2, 3, 7 i 8 nie budzą wątpliwości, pozostałe zaś muszą stać się przedmiotem szczegółowego omówienia w posiedzeniach komisyi, a to dla ustalenia stosunku, jaki zachodzić będzie pomiędzy rządem polskim a władzami okupacyjnemi w zakresie odnośnych czynności.

Co się tyczy przejmowania urzędów powiatowych, ustalono, iż poprzedzić je musi umieszczenie kandydatów na przyszłych kierowników powiatowych w charakterze praktykantów, a potem zastępców w biurach zarządów okupacyjnych. Z obu stron uznano za pożądane, żeby przekazywanie administracyi odbywało się z zachowaniem następujących zasad: 1) nie naruszać jedności zarządu powiatowego, 2) unikać dwoistości władzy, 3) zapobiedz możliwemu przeciwstawianiu się władz samorządowych władzom centralnym, 4) zapewnić urzędom polskim stosowną egzekutywę.

Co do tego ostatniego postulatu, należy szukać sposobu wytworzenia zastępczych organizacyj policyjnych polskich, zanim nie pozyska się odpowiednio przygotowanej ilości funkcyonaryuszów dla stworzenia jednolitej policyi państwowej. Wypadnie tutaj uciec się do organizacyj milicyjnych w miastach i powiatach z uzależnieniem ich atoli od władz centralnych.

Sprawy reemigracyi, aprowizacyi i rekwizycyi są przedmiotem osobnych wniosków, co do których porozumienie odbywa się niezależnie od narad w przedmiocie przekazania administracyi. — Przed ostatecznem przekazaniem administracyi, zarządzone zostaną w okupacyi niemieckiej wybory do sejmików powiatowych na podstawie ogłoszonego już przez władze niemieckie statutu. Podobnież w najbliższej przyszłości odbyć się mają wybory w małych miastach okupacyi austryackiej, jak również zapewne w tych miastach, gdzie Rady miejskie zostały rozwiązane.

Przejęcie administracyi politycznej odbędzie się w każdym razie z zachowaniem obecnych ustrojów zarządów powiatowych w obu okupacyach. Jednakże rząd dążyć będzie do możliwego zbliżenia typów zarządu w obu okupacyach jak również wprowadzać je zacznie, o ile można jak najprędzej na drogę, prowadzącą do tego ustroju, który uważa za właściwy dla kraju.

Nowy ustrój oparty będzie na istnieniu 3-ech instancyj administracyjnych (gmina, powiat, województwo) oraz na istnieniu 2-ch stopni samorządu: gmina miejska i wiejska, oraz sejmik wojewódzki. Najważniejszą reformą jest utworzenie rad gminnych, opartych na wyborach powszechnych. Projekt odnośny został już przez Radę ministrów przyjęty.

Aresztowanie gen. Dowbór-Muśnickiego.

Kijowski »Przegląd Polski« donosi (Nr. 64): Od przybyłych z Bobrujska dowiadujemy się, że legia oficerska po podpisaniu przez gen. Karnickiego znanej umowy ważyła się na czyn rozpaczliwy: Oto zaaresztowała gen. Dowbór-Muśnickiego, znajdującego się w Bobrujsku. Po 6 godzinach aresztu gen. Dowbór-Muśnicki został uwolniony. Echo tego znajdujemy w następującej depeszy:

Kopia depeszy komendanta twierdzy Bobrujska i dowódzcy II dywizyi do komendanta Żłobina Nr. 146, wysłana 22 maja br. o godz. 5-tej m. 30, otrzymana o godz. 5 min. 50.

»Do komendanta m. Złobina. Dowódzca korp. gen. Dowbór-Muśnicki był chwilowo zaaresztowany przez grupę szaleńców. Obecnie jest uwolniony. Pełni swoje obowiązki. Rozkazał stosować się do swego rozkazu, pozostawać spokojnie na miejscu. Podpułkownik Jaswiński«.

Litwini w Ameryce.

Otrzymujemy następującą informacyę:

Pisma polskie umieściły notatkę o deputacyi litewskiej u prezydenta Wilsona (z 7 maja), która nie oddaje w całości tego zdarzenia. Narodowa Rada Litewska, mająca przedstawiać 700.000 Litwinów w Ameryce zamieszkałych, zwróciła się z prośbą od Litwy do prezydenta Wilsona, by uznał Litwę za państwo niepodległe, któreby ani od Niemców, ani od innego państwa nie było zależne.

Ksiądz J. Jakaitis, przewodniczący delegacyi litewskiej, podkreślił lojalność Litwinów wobec Stanów Zjed. Nie mniej, niż 250.000 Litwinów należy do wojska amerykańskiego. Litwa, mówił ks. Jakaitis, od wieków chciała być państwem niepodległem. Imperyalizm rosyjski i niemiecki stał temu na przeszkodzie. Dążenie do niepodległości i samodzielności, wolnej od obcych wpływów, jest celem działań Litwy.

Prezydent Wilson oświadczył, że nieposzanowanie praw małych narodów dało powód do dzisiejszej wojny. Prawa zaś małych narodów nie były szanowane, gdyż nie było między niemi siły i łączności. Prezydent Wilson oświadczył dalej, że musi nastąpić układ, któryby w przyszłości do takich rzeczy (nieposzanowania praw małych narodów) nie dopuścił — Układ taki muszą zawrzeć wszystkie narody, kochające wolność i będące gotowe do bronienia jej za wszelką cenę. Dzisiejsza Litwa jest jednomyślna, brak jedynie siły, jest ona bezsilna, gdyż jej nikt nie zachęca do stawiania jej żądań. Pierwszem zadaniem jest oczyszczenie Litwy z wpływów propagandy niemieckiej. Gdy to się stanie, nastąpi wkrótce równowaga w (jej) stosunkach narodowościowych.

Po mowie ks. Jakaitisa odpowiedział prezydent Wilson, że jest bardzo wdzięczny za pomoc, jaką w walce dają Ameryce Litwini. Wyraził dalej swe szczere sympatye dla narodowych aspiracyj Litwy i oświadczył, że rząd (amerykański) da Radzie Narodowej (litewskiej) wszelką pomoc, dla organizowania oporu przeciwko panowaniu Niemców na Litwie.

(Od dnia posłuchania tego w dniu 7 maja, zmieniła się, jak wiadomo, zasadniczo sytuacya Litwy i stosunek Litwinów do Niemców. Przyp. red.)

Proces w Marmaros Sziget.

Przed sądem wojennym w Marmarosz Sziget stanęło 114 oskarżonych legionistów. Najciężej oskarżeni są:

Kapitan Gorecki o zbrodnię przeciw sile zbrojnej państwa, nieuprawnionego werbunku, spisku dezercyjnego, rokoszu, uczestnictwa w morderstwie, gwałtu publicznego, wreszcie kradzieży przez wydanie dla Polskiego Korpusu Posiłkowego 550.000 koron, mundurów i prowiantów;

... sile zbrojnej państwa, nieuprawnionego werbunku, spisku, buntu, rokoszu i kradzieży;

Ksiądz Józef Panaś o zbrodnię nieuprawnionego werbunku, spisku, buntu i rokoszu;

major Włodzimierz Zagórski o zbrodnię nieuprawnionego werbunku, spisku, buntu, gwałtu publicznego i kradzieży;

podporucznik Rudzki o zbrodnię nieuprawnionego werbunku, uwiedzenia do naruszenia przysięgi wojskowej, buntu i kradzieży;

porucznik Roman Gliniecki o zbrodnię nieuprawnionego werbunku, spisku, buntu, rokoszu kradzieży.

Wszystkim powyższym grozi kara z paragrafu 328 a. wojskowej ustawy karnej, który przewiduje jedynie karę śmierci przez powieszenie z tem, że prawo ułaskawienia przysługuje tylko cesarzowi.

Dalej oskarżeni są o nieuprawniony werbunek, spisek dezercyjny, kradzież a częściowo o bunt:

rotmistrze: Kucz, W. Nikk i S. Torma:

kapitanowie: Bold, Łapicki i Przepiliński;

porucznicy: Barzykowski. Bogdanowicz, Ćwiertniak, dr Kończacki, Łakociński, Ocetkiewicz, Ruciński, Sidorowicz, M. Sroczyński, dr Tarkowski, Wierzchlejski, W. Zaborski i J. Zuławski-Szeliga;

podporucznicy: Ablewicz, Bełdowski, Bałanda, Czopp, Frosołowicz, German, Goldmann, Graff, Homme, Józwa, W. Kossowski, Krogulski Kułakowski, Lambert, Majewski, S. Marek, J. Mitscheln, Popiel, Rechowicz, Rudka, Szwajcowski, Tegnerowicz, Walgórski, Wróblewski, A. Wallner, Z. Wasserrab, S. Zygmunt;

chorążowie: Beryś, Bielowski, Biliński, E. Charzewski, Chrobak, Czyżowicz, H. Dłużyński, Gromczakiewicz, Gumiński, Goebel, Gruszkamielski, Korabiowski, S. Knapski, Kurowski, Łazarowicz, Mazaraki, Miodoński, Misiak, Mrowiec, Nordwind, Ostrowski, Paszkowski, Piróg, Płatek, Prus, Sapecki, S., Sroczyński, Stanczykiewicz, Seredyński, Uzięblo, Wierzbicki, Zabołrzycki, S. Załęski, Zygmunt(?);

plutonowi: Grodzicki, Jastrzębski, Rud, Wartas;

sierżanci: Czerny, Drewniak, Kusinowicz, Majewski, Pachoński, Szmidt, Zaleski, Zubrzycki;

kaprale: Brzezon, Cholewa, Chojnacki, Pyzikiewicz, Różycki, Turek;

legioniści: Gorny, Fijak, Kus, Macioch, Pyć, Riss, Wilk.

Wreszcie kapitan Lewartowski i podporucznik Jan Skrzyński oskarżeni są o współwinę, ponieważ wiedząc o spisku dezercyjnym, nie zawiadomili o tem władzy.

Świadków powołano do rozprawy 123.

Od Wydawnictwa.

Powszechna drożyzna, potęgująca się niemal z każdym dniem, podniosła w niebywały dotąd sposób zarówno cenę pracy ludzkiej, jak wszystkich artykułów, wchodzących w zakres produkcyi przemysłowej wogóle, a przemysłu drukarskiego i gazetowego w szczególności. Skutkiem tego stanu rzeczy w ostatnich czasach zmuszone były wydawnictwa wszystkich dzienników, wobec nowych a nieprzewidzianych warunków, podyktowanych przez niezależne od nich a nieprzeparte wydatki, podnieść cenę prenumeraty. Uczyniły to także wszystkie nasze dzienniki krajowe, których wydawnictwa w wyjątkowo trudnych znalazły się okolicznościach.

Z tego powodu zmuszone jest wydawnictwo »Nowej Reformy« podnieść także, w sposób możliwie najmniej dotkliwy dla swoich Odbiorców, cenę przedpłaty na nasz dziennik z dniem 1 czerwca br. Warunki tej podwyższonej przedpłaty, zamieszczamy w nagłówku dziennika.

Tutaj zaznaczamy, że miesięczna prenumerata wynosić będzie:

W Krakowie 6 kor., z odnoszeniem do domu 7 kor.;

W Austro-Węgrzech: z jednorazową przesyłką 7 kor., z dwurazową przesyłką 7 kor. 50 hal.

Kronika.

Kraków, 4 czerwca.

OZIĘBIENIE. Piękny, słoneczny i suchy maj zakończył się bardzo znacznym spadkiem temperatury, połączonym z wiatrami, deszczami, a nawet gradem. Z końcem maja w ciągu kilku nocy oziębienie było tak znaczne, że na całem Podkarpaciu nać ziemniaków, tak zwanych „amerykanów", oraz grochy miejscami zupełnie zczerniały i zmarniały. Oziębieniu towarzyszyły częste burze z gradem. O ile deszcze pożądane były dla rolników ze względu na dłuższą posuchę, o tyle znowu gwałtowne oziębienie i wywołane przez nie szkody w okopowiznach były niemiłą dla nich niespodzianką.

Na ogół urodzaje w naszym kraju przedstawiają się korzystnie. Żyto już kwitnie, pszenica przedstawia się dobrze, ziemniaki wszędzie są już okopywane, rolnikom dokucza tylko brak maszyn rolniczych, oraz sił roboczych i szalona ich drożyzna.

BUDŻET MIASTA KRAKOWA. Miejska Izba obrachunkowa ukończyła już opracowywanie preliminarza budżetu gminy miasta Krakowa na rok 1918 i 1919. Dzisiaj i jutro odbędą się nad tym preliminarzem obrady magistratu, poczem preliminarz będzie przekazany sekcyi budżetowej.

O NADUŻYWANIE OFIARNOŚCI PUBLICZNEJ. Z Przytuliska weteranów z r. 1863 piszą nam:

Dochodzą nas wieści z Królestwa Polskiego, że jakiś jegomość szczupły, wysoki, podobno w mundurze i z odznakami weterana z Przytuliska, wyłudza datki jakoby na cele „Przytuliska weteranów powstania z r. 1863—64 w Krakowie". Celem ochrony przed oszukańczym wyzyskiem, Wydział Przytuliska zawiadamia, iż nikogo nie upoważnił do zbierania datków w Królestwie. Pisma polskie w obu okupacyach uprasza się o powtórzenie niniejszego ostrzeżenia.

ZGROMADZENIE URZĘDNIKÓW W KRAKOWIE. W niedzielę o godzinie 4 po południu odbyło się w sali „Sokoła" zgromadzenie funkcyonaryuszów państwowych pod przewodnictwem prezydenta sądu p. Panka. Referat o położeniu urzędników wygłosił starszy oficyał sądowy, p. Górka, który żądającą 200 procent podwyższenia płac od 1 lipca b. r., zaopatrzenia urzędników w ubrania, obuwie i t. d., oraz podjęcia się przez rząd aprowizacyi urzędników. Następnie mówili: profesor Weinert, profesor Krajowski o oddłużeniu urzędników i p. Tchórzewski o położeniu i żądaniach emerytów i wdów. W myśl wywodów p. Weisberga oświadczyli zebrani, że nie wystarczy prosić rząd, ale trzeba żądać spełnienia postulatów i postawić rządowi 14 dniowy termin do spełnienia żądań urzędniczych.

Następnie uchwalono szereg rezolucyj. Wybrano też komitet, złożony z reprezentantów różnych dykasteryj urzędniczych, celem przeprowadzenia żądań.

ZGROMADZENIE KRAKOWSKIEJ KONGREGACYI KUPIECKIEJ. W niedzielę odbyło się w Izbie kupieckiej w Krakowie pod przewodnictwem starszego dra Henryka Szarskiego ogólne zgromadzenie członków krakowskiej kongregacyi kupieckiej. Starszy kongregacyi poświęcił żałobne wspomnienie zmarłym członkom: ś. p. Julianowi Kurkiewiczowi i Franciszkowi Zajączkowi, poczem przedłożył sprawozdanie Rady z działalności za rok ubiegły. Następnie przyjęto sprawozdanie komisyi kontrolującej i udzielono podskarbiemu absolutoryum.

Zgromadzenie uchwaliło przedstawiony przez podskarbiego Wiktora Suskiego budżet na rok 1918, przyczem, oprócz zwyczajnych wydatków, rok rocznie preliminowanych, przyznano znaczniejsze subwencye, a to: dla Akademii handlowej za dwa lata 2.000 K, na bursę, założyć się mającą dla praktykantów handlowych, 1.000 K, na rzecz funduszu dla kupców i pomocników handlowych, wracających z wojny, 500 K, dla Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej na urządzenie kursów religii 2.000 K i t. d. Również przyjęto do wiadomości złożone przez Marcelego Dutkiewicza sprawozdanie z działalności powstałego z inicyatywy Rady kongregacyi „Zjednoczenia Kupieckiego" w Krakowie i postanowiono zaapelować do członków kongregacyi, by jak najliczniej do „Zjednoczenia" przystąpili.

Wreszcie przeprowadzono wybory. Wybrani zostali: starszym dr Henryk Szarski, podstarszym dr Władysław Kleć, podskarbim Wiktor Suski, radcami: Aleksander Adelmann, Józef Bielicki, Marceli Dutkiewicz, Jan Kanty Federowicz, dr Leopold Macharski. August Porębski, Józef Radnicki, Leon Schiller, Zenon Skalski i Czesław Śmiechowski. Do komisyi kontrolującej powołano Władysława Czarneka i Adolfa Ryglickiego.

Z TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO. We środę, dnia 5 b. m., o godzinie 6 wieczorem, odbędzie się w domu własnym (ulica Radziwiłłowska l. 4) posiedzenie Towarzystwa, na którem docent dr Nowaczyński wygłosi wykład pod tytułem: „Polyserositis".

ZEBRANIE NAUCZYCIELSTWA KRAKOWSKIEGO. Dzisiaj, dnia 4 b. m., o godzinie 6 wieczorem, odbędzie się w sali „Ogniska nauczycielskiego", Rynek główny l. 29, ogólne zebranie nauczycielstwa krakowskiego w sprawie ekonomicznego położenia nauczycielstwa.

Z TEATRU IMIENIA SŁOWACKIEGO. Dzisiaj „Aszantka" Wł. Perzyńskiego, która w świetnej obsadzie, jaką tworzą pp.: Zarzycka, Górska, Kosińska, Bończa, Żarski i Jednowski, cieszy się w tym sezonie niesłabnącem powodzeniem.

Jutro „Zaczarowane koło" L. Rydla, które na naszej scenie doszło obecnie sześćdziesiątego przedstawienia, nie tracąc od dnia premiery nic ze swej wielkiej siły atrakcyjnej i powodzenia, jakie temu pięknemu dziełu poetyckiemu zawsze u nas towarzyszy. W obecnem wznowieniu rolę Młynarki dublują pp. A. Rotter i Luszczkiewicz-Gallowa, występująca dzisiaj. We czwartek patryotyczny dramat L. Rydla: „Na zawsze".

Z TEATRU PRZY ULICY RAJSKIEJ. Dzisiaj występuje scena ludowa z interesującą sztuką Małeckiego „Grochowy wieniec". Pełna staropolskiego humoru rycerska komedya zapowiada się bardzo dobrze, dzięki obsadzie, złożonej z najlepszych sił sceny ludowej: Ruchę gra p. Bilińska, Elżbietkę Urbanowicz, Tulską — Wielgard, Ołtarzowski — Boehlke, Paska — Kucharski, oraz pp.: Wostrowska, Konarski, Schmid, Topolski, Korecki i Czarnowski, który reżyseruje sztukę. Akcyę ożywiają tańce: Krakowiak i Polonez w pierwszym akcie. „Grochowy wieniec" powtórzony będzie we czwartek, 6 b. m., i w sobotę, 9 b. m.

Jutro „Orfeusz w piekle" z p. Miłowską i Millerem w partyach głównych.

KRAJOWY ZAKŁAD ODZIEŻY. Oddział komercyalny namiestnictwa wcielony został, jak wiadomo, do krajowego zakładu odzieży ludowej w Krakowie. Zakład ten przygotowuje obecnie sposób rozdziału materyału przy udziale konsumentów. Dotyczące propozycye odeszły już do namiestnictwa, a po załatwieniu ich przez te władze, krajowy zakład odzieży ludowej rozpocznie w pełni swoją działalność. W ciągu maja wydawał zakład te jeszcze tylko przydziały, które poprzednio namiestnictwo uchwaliło, natomiast aż do nadejścia decyzyi odnośnie do nowych norm wydawania, wszelkie wydawanie materyałów będzie wstrzymane.

JEDNORAZOWY ZASIŁEK DLA RODZIN, POBIERAJĄCYCH ZAPOMOGI WOJSKOWE, będą przyznany w kwocie po 50 K w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie. Celem uzyskania takiej zapomogi należy wnieść pocztą pisemną prośbę pod adresem: I. powiatowa komisya zasiłkowa dla miasta Krakowa, ulica Jagiellońska 5, II. piętro, względnie II. powiatowa komisya zasiłkowa, podając dokładnie imię i nazwisko powołanego, za którego już rodzina pobiera zasiłek wojskowy i dokładny adres proszącego o zapomogę. Ze względu na szczupły fundusz dyspozycyjny, przyznane będą zapomogi tylko tym rodzinom, w których gospodarstwie domowem pozostały albo matki z drobnemi dziećmi, lub dorośli, niezdolni do pracy. Asygnaty kasowe, płatne w miejskiej kasie oszczędności, będą wysyłane adresatom wprost pocztą do domu. O odmowie zapomóg nie będą strony osobno zawiadamiane.

Zaznaczyć należy, że zasiłki te wyjednane zostały dla najpotrzebniejszych dzięki staraniom komisarza dra Dzikowskiego.

O INSTRUMENTA MUZYCZNE DLA RANNYCH ŻOŁNIERZY. Krajowe Stowarzyszenie Czerwonego Krzyża otrzymuje z najróżnorodniejszych szpitali na froncie i w kraju prośby chorych i rannych żołnierzy o przesłanie im instrumentów muzycznych, w pierwszym rzędzie skrzypiec i ręcznych harmonij, fletów i cytr. Czerwony Krzyż już dawno wyczerpał swój skromny zapas instrumentów muzycznych, stawiając go do dyspozycyi rozmaitych szpitali; pozostaje mu tedy jedynie droga gorącego apelu do ofiarności publiczności. Serdeczna wdzięczność rannych i chorych biedaków, dla których muzyka stanowi często jedyną rozrywkę i pociechę w ich cierpieniach, będzie nagrodą dla ofiarodawców. Przesyłki pocztowe, zaopatrzone napisem: „Militaerische Unterstuetzungssache", wolne od opłaty pocztowej, należy adresować do krajowego Stowarzyszenia Czerwonego Krzyża w Krakowie, (zakupy uracznia) ulica Basztowa l. 6.

ZE SPORTU. Tegoroczny sezon footballowy zaczął się dla „Cracovii" pod bardzo niekorzystnemi wróżbami. Tydzień temu przegrała match z „Wafem" w stosunku 2:1, drugi match w sezonie w ubiegłą niedzielę przyniósł jej dotkliwą porażkę od reprezentacyi Wiednia 8:0. O ile pierwszy rezultat możnaby uważać za poniekąd zaszczytny, to drugi wydawać się musi na pierwszy rzut oka druzgocący dla naszej drużyny. Z takiem też wrażeniem opuszczała ogromnie liczna publiczność park „Cracovii". Zapomniano jednak o okolicznościach, w których obydwie drużyny stanęły do zawodów. Wiedeńczycy po czteromiesięcznym sezonie są obecnie u szczytu swej formy. Krakowiacy grają dopiero drugi swój match i to odrazu z tak wybitnymi przeciwnikami. W formę wejść mogą nie ćwiczeniem, bo to doprowadza gracza do pewnego tylko stopnia. Gracza i drużynę udoskonalić mogą tylko zawody z przeciwnikiem obcym. Dlatego jakkolwiek przykrą jest ostatnia porażka, to spodziewać się należy, że „Cracovia" następne matche, w których wystąpi w kompletnym składzie, grać będzie zupełnie inaczej.

Reprezentacya wiedeńska grała nadzwyczaj poprawnie, nie mając zresztą zbyt wiele trudu ze zniechęconą drużyną krakowską. W krótkich odstępach czasu uzyskuje w pierwszej połowie 5 bramek, w drugiej zaś 3. Wzorowo sędziował p. Lustgarten.

PODWYŻSZENIE TARYFY FRYZYERSKIEJ. Z dniem 1 b. m. fryzyerzy krakowscy dokonali podwyższenia taryfy za swoje czynności. Nowy cennik jest znacznie wyższy od dotychczasowego i przewiduje rozmaite kategorye wynagrodzenia, zależnie od tego, czy wykonanie danego zabiegu wymaga więcej, czy mniej czasu. Na przykład samo golenie będzie kosztować od 1 K do 1 K 50 h, ogolenie i uczesanie 1 K 50 h do 2 K i t. d.

BRAK TYTONIU. Coraz bardziej daje się odczuwać brak tytoniu i papierosów, nie mówiąc już o cygarach, które wogóle znikły ze sprzedaży w trafikach. Dyrekcya skarbu nie może uskutecznić wyznaczonych przez siebie przydziałów, gdyż stale zmniejszany jest przydział wyrobów tytoniowych dla Krakowa. W miesiącu obecnym przewidywane jest nowe ograniczenie.

Z KRONIKI POLICYJNEJ. Wczoraj aresztowała policya krakowska 25 letniego Jana Paculę, który wspólnie z Błażejem Kielańskim włamał się onegdaj do składu ubrań K. B. K. w Podgórzu. Skradli oni 35 par spodni, wartości 3.800 K. Obaj podejrzani są o włamanie do sklepu Eleonory Bergerowej w Bodzowie koło Podgórza, gdzie skradli 59 kilogramów słoniny i innych wiktuałów, łącznej wartości 4.800 K.

Wczoraj aresztowano 15-letnią Maryę Kiwacz, pomocnicę woźnego pocztowego na dworcu krakowskim, która od dłuższego czasu kradła z przesyłek pocztowych buciki i jedwabne materye. Skradzione rzeczy znaleziono u jej przyjaciółki Apolonii Michalik. Michalikową aresztowano.

W niedzielę po południu „na karuzelach" przy ul. Dietlowskiej przyszło do wielkiej awantury z dwoma żołnierzami: 21-letnim Janem Stankiem i 19-letnim Feliksem Markockim. Synowie Marsa, podochociwszy sobie, wyjęli bagnety i rzucali nimi w tłum. Tym sposobem zranili kilka osób. Po walce zdołali ich stróże bezpieczeństwa ubezwładnić i oddać wojskowości.

W POGONI ZA DEZERTERAMI. W ostatnich dniach w okolicach Podgórza i Ludwinowa, oraz w przyległych wsiach grasowały bandy dezerterów,

które napadały na sklepy i dopuszczały się rabunków, zabierając szczególnie artykuły spożywcze. — Wczoraj urządziła ekspozytura policyi w Podgórzu przy pomocy wojska obławę, która wydała rezultat. Dwaj agenci policyjni: Kościow i Kaczor zdołali przychwycić w okolicach Ludwinowa 27-letniego Józefa Majtykę recte Łobodniaka i 22-letniego Franciszka Sroczyńskiego, żołnierzy 13 pułku piechoty, reszta w liczbie pięciu zdołała uciec. Aresztowani grozili rewolwerami, ale w sprytny sposób zostali rozbrojeni. Podczas ucieczki porzucili oni 10 par butów wojskowych i inne przedmioty. — W śledztwie przyznali się, że w sobotę dokonali włamania do sklepu we wsi Gaje pod Podgórzem i skradli tam towar, wartości 17.000 K.

Za resztą dezerterów urządzono dalszy pościg.

DAR MIASTA LWOWA NA KOŚCIUSZKOWSKĄ SZKOŁĘ WYDZ. W POLSKIEJ OSTRAWIE. Zarząd gminy król. stoł. miasta Lwowa uchwalił 500 K jednorazowej subwencyi na otwarcie polskiej szkoły wydz. im. Tadeusza Kościuszki w Polskiej Ostrawie na Śląsku. Za hojny ten dar składa Komitet gorące podziękowanie. W Pol. Ostrawie, 26 maja 1918.

Wincenty Sierakowski, przewodniczący, Józef Chobot, skarbnik.

OŚWIADCZENIE POSŁA JANA GOTZA. Proszeni jesteśmy o zamieszczenie pisma następującego:

O audyencyi mojej, jako prezesa Koła polskiego u Najjaśniejszego Pana w dniu 7 lutego b. r. rozchodzą się po kraju wiadomości, wobec których nie mogę zachować milczenia. Oświadczam, że z przebiegu audyencyi złożyłem w Prezydyum Koła polskiego sprawozdanie, odnoszące się do budżetu i że tylko to jest prawdziwe, z czego złożyłem tam sprawę. Wszystkie inne opowiadania są zupełnie fałszywe, protestuję więc przeciwko ich rozszerzaniu i wciąganiu mnie w potępienia godną agitacyę.

W Okocimiu, dnia 27 maja [illegible] Götz.

REPERTOAR TEATRU MIEJSKIEGO
IM. JUL. SŁOWACKIEGO.

We wtorek, dnia 4 b. m.: „Aszanika" Włodzimierza Perzyńskiego.

We środę, dnia 5 b. m.: „Zaczarowane koło" L. Rydla.

We czwartek, dnia 6 b. m.: „Na zawsze" L. Rydla.

W piątek, dnia 7 b. m.: „Marya Leszczyńska" Tadeusza Konczyńskiego.

W sobotę, dnia 8 b. m. (Nowość): „Strach na wróble", komedya w 4 aktach Wł. Perzyńskiego.

W niedzielę, dnia 9 b. m., po południu: „Walka kobiet" Scribe'a i Legouve'go; wieczorem: „Strach na wróble" Wł. Perzyńskiego.

REPERTOAR M. TEATRU LUDOWEGO
PRZY UL. RAJSKIEJ.

We wtorek, dnia 4 b. m.: Po r[illegible] pierwszy: „Grochowy wieniec", komedya w czterech aktach Ant. Małeckiego.

We środę, dnia 5 b. m.: „Orfeusz w piekle".

We czwartek, dnia 6 b. m.: „Grochowy wieniec".

W sobotę, dnia 8 b. m., wieczorem: „Księżniczka czardasza".

W niedzielę, dnia 9 b. m., po południu: „Chory z urojenia"; wieczorem: „Grochowy wieniec".

Z Teatru Nowości.

Fenomenalny program, który rozmaitością i obszernością programu zdumiewa po prostu, trwać będzie tylko do dnia 7 b. m. włącznie. — Wśród wyborowych artystów wyróżnia się przedewszystkiem niezrównany piosenkarz warszawski Fortwill, wirtuozka na wiolonczeli Melba, znakomita trupa akrobatyczna Delius, niezwyklej urody tancerka Odys, król gry w Diabolo Amadas, kobieta z kauczuku Laurello, recytatorka aktualna Rido. Program rozpoczyna doskonała aktówka „Kancelarya Naftalina", budząc nieustanne salwy śmiechu, dzięki finezyjnej, przepysznej grze p. Olskiej, dyr. Pilarskiego, Jarszewskiego, oraz młodocianego a bardzo uzdolnionego Ernesta Pilarskiego. Wdzięcznie prezentuje się na scenie urodziwa p. Kwiecinska, której talent z dnia na dzień się rozwija. 6094

W SPRAWIE POPISU
SZKOŁY DRAMATYCZNEJ.

Mając zamiar urządzić w dniu 10 kwietnia b. r. popis prowadzonej przezemnie szkoły dramatycznej, odniosłem się jeszcze w marcu b. r. do Prezydyum m. Magistratu z prośbą o użyczenie mi sali jednego z teatrów na popis i dwie próby. Po blisko dwumiesięcznych staraniach uzyskałem na ten cel salę teatru ludowego na popołudnie, za opłatą 450 koron; atoli bez prawa odbycia w tej sali prób koniecznych dla przygotowania popisu. Ponieważ ani deputacya mojej szkoły w Prezydyum, ani petycya wniesiona do Rady miasta, ani też liczne przedstawienia moje tak w Prezydyum, jak u Dyrekcyi teatru im. Słowackiego, że bez jednej przynajmniej próby popisu urządzić nie mogę — nie odniosły skutku, przeto zmuszony jestem o salę na popis i dziesięciolecie jedynej w kraju i przez gminę miasta Krakowa subwencyonowanej szkoły dramatycznej starać się w teatrze miejskim we Lwowie. O ile lwowski teatr życzliwiej zapatrywać się będzie na ustąpienie mi sali, popis ten odbędzie się jeszcze w tym miesiącu we Lwowie.

6041 Kazimierz Gabryelski.

NAUCZYCI[illegible] NAUCZYCIELKI DO MATEMATYKI (29 godzin tygodniowo), przyrody (11 godzin), geografii (8 godzin) i niemieckiego (17 godzin) potrzebni w Niemcach przy Granicy (Królestwo Polskie). Płaca za godzinę jedną wykładu tygodniowo 250 koron rocznie, prócz tego 500 koron rocznie za wychowawstwo; ilość godzin obowiązująca nauczyciela 25—30 tygodniowo. Reflektanci proszeni są o nadsyłanie ofert z podaniem lat, stanu rodzinnego, kwalifikacyj (wykształcenie, praktyka) pod adresem: Kopalnia Kazimierz przez Granice. Inżynier Tyszka. 5826

Wspinowie przyłącze i Chełmszczyzny do Ukrainy.

Proszeni jesteśmy o zamieszczenie pisma następującego:

Szwajcarskie czasopismo »Tribune de Genève« z dnia 8 kwietnia br., a za niem francuski »Temps«, zamieściły wiadomość, jakoby generał zakonu Towarzystwa Jezusowego, ks. Włodzimierz Ledóchowski, pod wpływem ks. metropolity Szeptyckiego, dał się pozyskać dla sprawy przyłączenia Chełmszczyzny do Ukrainy i w tym kierunku użył wpływów swoich w Wiedniu. Notatkę tę powtórzyły niektóre pisma krajowe, tak np. »Wiadomości Polskie« z Piotrkowa w nr. 180 z dnia 19 maja 1918 r., »Gazeta Polska« z Dąbrowy w nr. 119 z dnia 29 maja br. i może inne jeszcze, które uszły naszej uwagi.

Wobec tego rodzaju krzywdzących pogłosek, na wyraźne życzenie ks. generała Ledóchowskiego i w jego imieniu oświadczam co następuje:

Ks. metropolita Szeptycki, nietylko nie pozyskał ks. Ledóchowskiego dla sprawy przyłączenia Chełmszczyzny do Ukrainy, ale z nim nigdy zgoła o tej kwestyi ani ustnie nie mówił, ani pośrednio lub listownie się nie znosił. Ks. Ledóchowski ze swej strony nigdy najmniejszej akcyi w tym kierunku ni w Wiedniu ni gdzieindziej nie podejmował. Cała więc powyższa wiadomość tak w ogólnej swej treści jak we wszystkich szczegółach jest złośliwym wymysłem, równie bezpodstawnym jak dobrej sławie zakonu uwłaczającym.

Łączę wyrazy należnego uszanowania

Ks. Henryk Haduch T. J.
Przełożony Prowincyi Polskiej Tow. Jez.

Przed wizytą bar. Buriana w Berlinie

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Wiedeń, 4 czerwca.

Minister spraw zagranicznych hr. Burian udaje się dnia 10 bm. do Berlina, aby z okazyi objęcia urzędu złożyć wizytę kanclerzowi państwa niemieckiego. Przy tej sposobności odbędzie się wymiana zdań o wszystkich kwestyach, dotyczących obu państw, a wymagających załatwienia. Do definitywnego rozstrzygnięcia poszczególnych spraw, które będą tworzyły przedmiot obrad, zdaje się jednak nie przyjdzie, ponieważ wewnętrzne prace wstępne i obrady, potrzebne dla ułożenia w całość całego kompleksu spraw, pozostających ze sobą w związku, ani w Austro-Węgrzech ani w Niemczech nie dojrzały jeszcze tak daleko, aby można je już w czasie podróży berlińskiej hr. Buriana zakończyć. Konferencye, które będą się odbywały z okazyi spotkania w Berlinie, będą kontynuowane po obustronnem powzięciu decyzyi, co ma nastąpić w przeciągu krótkiego czasu i doprowadzą prawdopodobnie wkrótce do ostatecznego wyniku.

Z Izby magnatów.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Budapeszt, 4 czerwca.

W odpowiedzi na zapytanie oświadczył wczoraj minister żywnościowy ks. Windischgraetz na posiedzeniu Izby magnatów, że szybkie zarekwirowanie żniwa jest jedyną drogą do zabezpieczenia zaprowiantowania kraju i armii. W przeszłości nie mogliśmy zastąpić naszemi żniwami niedoborów w Austryi, ale może tym razem będziemy mogli pomódz Austryi, jeżeli będzie możliwem zarekwirować żniwa w całej rozciągłości. Pozostawienie części żniw handlowi wolnemu jest zupełnie niemożliwe, gdyż w ten sposób dopomogłoby się najgorszemu podbijaniu cen i lichwie żywnościowej. Jeżeli mamy coś oddać, to może to tylko nastąpić [illegible] cenach maksymalnych.

Izba przyjęła następnie przedłożenia finansowe i przedłożenie o należytościach od przeniesienia majątku z pewnemi zmianami tak, że oba przedłożenia będą musiały wrócić do Izby posłów.

Nowy poseł ukraiński w Wiedniu.

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

Dzienniki wiedeńskie donoszą, że **rząd ukraiński odwołał posła ukraińskiego w Wiedniu Jakowlewa.** Następcą Jakowlewa ma zostać znany ukraiński literat Lipiński, autor dzieła p. t. »Szlachta polska na Ukrainie«.

Nowa konferencya rosyjsko-niemiecka.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Berlin, 4 czerwca.

»Vossische Ztg.« donosi, że rząd niemiecki uważa za zupełnie uzasadnioną propozycyę republiki rosyjskiej co do zwołania nowej konferencyi w sprawie **uzupełnienia traktatu pokojowego.** Rząd niemiecki zaproponował jednak, by ta konferencya odbyła się nie w Moskwie lecz w Berlinie pod przewodnictwem sekretarza stanu Kuehlmanna.

Rewolta wojsk czesko-słowackich.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Moskwa, 4 czerwca.

(Pet. ag. tel.) Rewolta wojsk czesko-słowackich, które ciągną do Władywostoku, skąd mają być wysłane na zachodni front, zakończyła się gwałtownem starciem z wojskami sowietu, stojącemi w Pensie. **Czesi i Słowacy stawili zacięty opór czerwonej gwardyi, która chciała ich rozbroić.**

Komisarz ludowy dla spraw wojny Trocki wysłał okólnik do wszystkich organizacyj kolejowych na wschodzie, w którym zakazuje kolejom syberyjskim przewożenia wojsk chorwacko-czeskich. Wedle nowego rozkazu wszyscy uzbrojeni Czesi i Słowacy, którzy z bronią w ręku dostaną się w ręce czerwonych gwardzistów, mają być natychmiast rozstrzelani. Celem odcięcia zrewoltowanym wszelkich połączeń i uniemożliwienia im przedostania się do Władywostoku, kilka linij kolejowych wstrzymało ruch na linii Pensa—Rusajewka i Ufa—Czeljabińsk. **Wspomniane zbuntowane wojska stawiają stanowczy opór i w wielu walkach odniosły zwycięstwo nad wojskami rządowemi.**

Śmierć Plechanowa.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Sztokholm, 4 czerwca.

Znany rosyjski socyalny rewolucyonista Jerzy Plechanow zmarł w pewnem sanatoryum w Finlandyi.

Clemenceau o sytuacyi.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Berno, 4 czerwca.

Clemenceau oświadczył, że nie przyjmie dyskusyi nad interpelacyą Cochine co do wojskowych operacyj, ale złoży we wtorek w Izbie odpowiednie oświadczenie. Komisya wojskowa Izby francuskiej prosiła Clemenceau, by jak najrychlej złożył przed nią oświadczenia.

Prasa angielska o bitwie nad Aisne.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Londyn, 4 czerwca.

Pisma angielskie z dnia 29 maja wyrażają się o wynikach bitwy nad Aisne z mniejszą pewnością niż dzień przedtem.

»Times« powiada: Dotarcie Niemców do Vesle przemienia ich ataki w operacye o wielkiem znaczeniu i niejakiem niebezpieczeństwie.

»Daily News« piszą: **Jest to straszny skutek.** Zapowiada on zmianę celu: z portów kanału na Paryż. Rezerwy Focha wkroczą, aby znowu przywrócić równowagę.

Zajścia w Turynie.

(Telefonem).

Wiedeń, 4 czerwca.

»Die Zeit« donosi z Zurychu: »Zürcher Morgenzeitung« donosi z granicy włoskiej:

Uwięzionego dyrektora »Avanti«, Serratiego przewieziono pod silną eskartą do Turynu, gdzie postawiony będzie przed sąd wojenny. Obrońcy oskarżonych domagają się odroczenia rozprawy.

Nacyonalistyczna prasa prowincyonalna podejrzywa rząd, że on sam przygotował wypadki w Turynie, które spowodować miały nagłe zakończenie wojny. Dzienniki te utrzymują, że rząd przez bezczynność swą popiera wypadki w Turynie. (O żadnych wypadkach w Turynie nic nam dotąd nie wiadomo. Przyp. red.)

Śmierć hr. Bienertha.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Berlin, 4 czerwca.

Były prezydent ministrów i namiestnik Dolnej Austryi hr. Ryszard Bienerth-Schmerling zmarł wczoraj rano w 56 roku życia.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.
Wydawca:
RUDOLF OSMAN.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi)

Poszukuję panny zaraz
DO KORESPONDENCYI I BUCHALTERYI
Weissberg i Landwirth
Kraków, ulica Dietlowska L. 40. 6084

OSTRZEŻENIE!
Oświadczam, że za żonę moją Filomenę z Górskich Kneblochową żadnych długów nie płacę.
Kołomyja, 30 maja 1918 r.
6097 Franciszek Knebloch, kolejomistrz.

W przedziale I. klasy pociągu wieczornego, na przestrzeni Bogumin-Trzebinia-Kraków, dnia 31 maja

ZAMIENIONO WALIZKĘ PODRÓŻNĄ

zawierającą damską garderobę, fotografie i nuty, podpisane nazwiskiem właścicielki J. K. Wzamian otrzymano walizkę, zawierającą wiktuały, gorset, robótkę damską i notatnik z adresem: Malisch z Frydku i Münnichowa z Suchej. — Znalazcę i właściciela uprasza się o łaskawy zwrot walizki, za zwrotem kosztów i ewent. wynagrodzeniem w Zarządzie pensyonatu „Savoy", Kraków, ulica Karmelicka L. 8. 6081

Kancelarya adwokata nadwornego i sądowego
Dra Ignacego Eisensteina
znajduje się obecnie:
WIEDEŃ, I., TUCHLAUBENHOFPASSAGE 6.
Telefon 18.455. 5986-10

DO WYNAJĘCIA od 1 sierpnia, częściowo od 1 lipca, mieszkanie umeblowane: 6 pokoi, łazienka, gaz, elektryka, 2 werandy, ładne położenie. — Zgłoszenia listowne do Administracyi „Nowej Reformy" pod Z. Z. 6027

Kilka kobiet
znajdzie stałe zajęcie do posług domowych w c. i k. STAŁEM LABORATORYUM WOJSKOWEM
przy ulicy Skawińskiej L. 8.
Zgłoszenia tamże codziennie między godziną 10—11 przed południem. 6045-6

Adwokat dr Adolf Reiter
w Drohobyczu
przyjmie natychmiast
pod korzystnemi warunkami
koncypienta
obznajomionego ze sprawami naftowemi.
5527-2

BUCHALTERA BILANSISTY
bardzo rutynowanego poszukuje
FARBIARNIA „TĘCZA"
Kraków, ulica Czarnowiejska L. 72.
Zgłosić się można między godziną 2—7 po poł.
6032-3

2000 koron
nagrody otrzyma, kto wskaże, gdzie znajduje się obecnie bielizna znaczona literami L. N., porzucona o godz. 10 wieczorem dnia 10 maja 1918 r. w ogrodzie „Pomony", przy ul. Warszawskiej w Krakowie, naprzeciw baraków wojskowych.
Zgłoszenie do Administracyi „Nowej Reformy" pod 2000 K. 6046-8

Dr Marya Kragen-Schuldenfreiowa
b. sekundaryuszka szpitala św. Łazarza
ordynuje w chorobach wewnętrznych od g. 2—4
W KRAKOWIE, PRZY UL. STRADOM 25, I p.
Leczenie lampą kwarcową. — Analizy lekarskie.
5590-6

†
Klara Aleksandra Prus de Jeziery
Jezierska
z domu Przestrzał Stebnicka
po długich a ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 26 maja 1918 roku.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby L. 35 przy ulicy Lerchenfelder VII dzielnica do prowizorycznego grobowca na cmentarzu Centralnym w Wiedniu nastąpiło w piątek, dnia 31 maja o godzinie 3 po południu. Nabożeństwo żałobne odprawione zostało w poniedziałek, dnia 3 czerwca 1918 roku o godzinie 8 rano w kościele parafialnym św. Ulricha.

O tem stroskany mąż wraz z córką zawiadamia Krewnych, Przyjaciół i Znajomych.

†
Dnia 8 czerwca o godzinie 10 rano odbędzie się
Nabożeństwo żałobne
w kościele św. Barbary za duszę ś. p.
hr. Władysława B[illegible]worowskiego
jako w pierwszą rocznicę śmierci.

†
Józef Franciszek Ziedek
c. k. asystent budownictwa
po długich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzony św. Sakramentami, zasnął w Panu w Tarnobrzegu dnia 21 maja 1918 roku.
Osobnych zawiadomień nie rozsyłano.

Podziękowanie.
Wszystkim, którzy odprowadzili zwłoki ś. p.
dra Tadeusza Majewskiego
na wieczny spoczynek, a w szczególności Wielebnemu Duchowieństwu, a zwłaszcza JW. Ks. Rudolfowi Kraupie i JW. Ks. Józefowi Piechnikowi, Wojskowości, orkiestrze z 4 p. piechoty, żołnierzom z 33 p. p., legionistom, JW. Panu Barabaszowi i całemu chórowi, oraz Przyjaciołom Zmarłego, Kolegom i Znajomym składa najgłębsze podziękowanie
6050 Rodzina.

Zakład pogrzebowy »CONCORDIA« Jana Wolnego.

Podziękowanie.
Wszystkim, którzy wzięli łaskawy udział w pogrzebie nieodżałowanej pamięci męża i ojca ś. p.
Jędrzeja Sopickiego
a w szczególności Przewielebnemu Duchowieństwu, Radzie miasta Wadowic, Chórowi gimnazyalnemu, tudzież Kolegom i Znajomym składa na tej drodze serdeczne „Bóg zapłać!"
Karolina Sopicka z dziećmi.
Wadowice, w czerwcu 1918 r. 6103

Podziękowanie.
Wszystkim, którzy okazali nam współczucie po śmierci ukochanego męża i ojca ś. p.
Leona Seleczy Berskiego
składamy serdeczne podziękowanie.
6082 Żona i córka.

Podziękowanie.
Wszystkim, którzy tyle serca okazali w moim strasznym bólu i oddali [illegible] posługę mojemu ś. p. drogiemu mężowi [illegible] składam tą drogą serdeczne podziękowanie.
6086 ANNA SZCZĘSNIAKOWA.

NA „RODZINĘ SIEROCĄ" złożono w miesiącu marcu, kwietniu i maju: P. Rolicka 10 K, p. Rożnowska 20 K, p. Schneydrowa 10 K, dr Pec znalezione w Dyrekcyi skarbu 40 K, pp. urzędnicy z Dyrekcyi skarbu 100 K, Wiel. Siostra Heromina Gawrońska 20 K, p. Gawacka 8 K, p. Marya Rożałowska 10 K, ze sklepu p. Ostaszewskiego z puszki 12 K 76 h, Wieleb. ks. Leja z Makowa 20 K, p. Marya Strokowa z Wieliczki 300 K, p. Magdówna 10 K, p. Jurantowska z Mühlau 30 K, p. Hallerówna z Jurczyc 10 K, N. N. 40 K 20 h, p. Marcelina Biedroń 10 K, p. Wincenty Rzeszowski 5 K, p. Kazimierz Szef, Radomyśl Wielki, 30 K, p. Rożnowska 20 K, p. Paweł Sikora 20 K, N. N. przez ręce ks. Sobasia 20 K, p. Olga Zagórzecka, Wiedeń, 10 K, p. Wanda Kukutkowa, Ciężkowice, 200 K, p. K. Zwolenniki, Nowy Sącz, 10 K, Wieleb. ks. Mroczek Józef, Łęki Górne, 100 K, p. Roman Rachwał 10 K, p. p. Rożankowska, Żywiec, zebrane w klasie 12 K, p. Antonina Łucka, Stanisławów, 5 K, p. Piskorowski 2 K, p. Augustymowicz 50 K, Wieleb. ks. Józef Krupiński 10 K, p. Józef Durzyk 4 K, p. Antoni Bałoś, Maków, 40 K, p. Śliwiński 10 K, N. N. 4 K, p. Wiktorya i Stanisław Najerowski 50 K, N. N. 10 K, p. Julia Janus 30 K, p. Listopada, Mikołajów, 10 K, N. N. przez ręce p. Kułakowskiej 25 K, p. Prochowska 200 K, p. Anna Świątkówna 20 K, Administracya „Nowej Reformy" 10 K, Administracya „Głosu Narodu" 147 K [illegible] przez ręce p. Gutwinskiej 7 K, p. Rożnowska 20 K, p. Karol Slorek 30 K, p. Mieczysław Michahu, Sichów, 20 K, p. Pawłowie Siwkowie 300 K, p. Janina Jurjewicz 200 K, p. Wilhelmina Petri 6 K, p. Wojciech Crzan, Zielonki, 10 K, zebrane przy śniadaniu z okazyi zaślubin p. Heleny Rudnickiej z p. Sozańskim 80 K, Sodalicya pp. seminarzystek 14 K, p. Zubikowa 20 K, p. Helena Stypkowska 10 K, p. Leon Kamieniecki 10 K, p. Ir. Lenkowicz 5 K, p. Paweł Zygma 1 K. 6061

PRACOWNIA KUŚNIERSKA
MARKUSA MONDA
wykonuje wszelkie roboty w za[illegible] kuśnierstwa wchodzące.
Kraków, Rynek główny L. 12 (wchód z sieni). Jest tam również ubranie marynarkowe całkiem nowe do sprzedania. 6066-3

Ostrzeżenie!
Jedyną prawdziwą nieszkodliwą farbą do materyi w różnych kolorach jest
PALATYN
wyrobu Doroszewa i Szulca.
Wystrzegać się falsyfikatów.
Wyłączny skład na Galicyę i Austro-Węgry:
J. Leserkiewicz
Dom handlowy
Kraków, Zielona, L. 8.

ZJAZD KOLEŻEŃSKI ABITURYENTÓW W JAŚLE, którzy zdali egzamin dojrzałości w 1908 roku w tamtejszem gimnazyum, wyznaczony na dzień 6 czerwca 1918, zostaje z powodu stosunków wywołanych wojną odwołany i odroczony na dzień 6 czerwca 1923 roku. — Uczestników prosimy o podanie swych adresów. Klemens Hammer, prezes zjazdu, profesor gimnazyum w Jaśle.
Dr Ignacy Dziedzic, I. wiceprezes zjazdu, kand. adw. w Nowym Targu. 5910-3

Dr IZYDOR RAPAPORT
zaprzysiężony tłumacz sądowy języka niemieckiego, angielskiego, francuskiego i włoskiego otworzył kancelaryę adwokacką w Krakowie, przy ulicy Grodzkiej L. 48.
5144

W Karlsbadzie ordynuje jak dawniej
Dr Michał Śliwiński
Mühlbrunnstrasse „König von Preussen".
5864

W Krynicy „pod Orłem"
ordynuje
Dr ZYGMUNT ASHKENAZY
od połowy maja do końca września.

Dr AUGUST LORIA
ordynuje, jak w latach ubiegłych
w MARYENBADZIE, „HAUS GUTENBERG".
5296-18

Dr Ś. FILIPKIEWICZ
ordynuje, jak zwykle
w Trencsenteplicz
i udziela wszelkich wyjaśnień.
4920-4

BRYLANTY, ZEGARKI ZŁOTE
oraz wyroby ze złota i srebra, jakoteż wszelkie antyki kupuje po najwyższych cenach
ZEGARMISTRZ MELCER
Kraków, ulica Sławkowska L. 16 (obok magazynu broni). 5780-8

Poszukuje się
KONCYPIENTA
młodego, z praktyką sądową do kancelaryi wiedeńskiej.
Adw. dr Faust, Wiedeń, I. Schwertgasse
4844-6

Adwokat dr Jan Kotula
otworzył kancelaryę w Sanoku, ul. Kościuszki dawny lokal kanc. adw. dra Gawła.
5421-8

OKULISTA
Dr EDWARD GOLDWASSER
b. lekarz kliniki okulistycznej w Krakowie, b. sekundaryusz klin. okulistycznej w Wiedniu, b. asystent kliniki okulistycznej w Halli n. S. ordynuje od 11—12 i od 3—5. Rynk gl. L. 15.
5691-8

W Krynicy Dr Z. Wąsowicz
ordynuje, jak dawniej
od 15 maja.

„JAGIELLONKA"
PENSYONAT W KRYNICY
50 z komfortem urządzonych pokoi, otwarty od 15 maja 5646-10

Kupię obraz
Krudowskiego
Zgłoszenia pod 2222 do Biura dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca, Kraków, ulica Jagiellońska L. 7. 5808-3

Brak mięsa usunięty!
Najuprzejmiej mamy zaszczyt zawiadomić P. T. Publiczność, że we środę dnia 22 maja b. r. otwieramy w Krakowie, przy ulicy Rajskiej L. 9
Pierwszy handel wędlin i mięsa końskiego
w którym sprzedawać będziemy codziennie od godziny 7 rano towar pierwszej jakości pod kontrolą lekarza weterynaryi.
Polecając się łaskawym względom, kreślimy się
Z poważaniem
Żurek i Ska.

Dr J. GAIK
specyalista w chorobach nerwowych i wewnętrznych, długoletni kierownik Zakładu wodoleczniczego
ordynuje od godz. 3—5 po południu Plac Mariacki L. 7. Telefon 3362. 5605-3

Zaginiony.

Ktoby wiedział o Janie Kerzslu, sheražym przy Legionach Polskich w 2-gim pułku, w 10 kompanii, który zaginął 10 listopada 1914 r., koło Stanisławowa, raczy łaskawie dać wiadomość pod adresem Piotr Żmuda, Podgórze-Kraków, ul. Legiewnicka l. 3. 5187 4 6

Poszukuje się młodego

urzędnika

kawalera, władającego biegle językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie, znającego się na buchalteryi. Zgłoszenia z podaniem referencyi i warunków przyjmuje Administracya „N. Reformy" pod „Elektrownia". 5980 4 5

Z dniem 15 maja pensyonat „Wawel"

w Krynicy

znowu otwarty. Przyjmuje się tak, jak przed wojną, z całem utrzymaniem. Wobec licznych zgłoszeń uprasza się o wcześniejsze zamówienia. 5182 9 10

Rakiety tenisowe

naciąga nowemi strunami, stare struny przeciera, robi do wszystkich firm w Krakowie i na prowincyi tanio i dobrze: używane rakiety sprzedaje. S. Syaran, Kraków, ul. Bracka 8. 5057 4 4

Poszukuje się

akademika (ar.) do dolepsa a II kl. gimnazyalnej na wieś. Całe utrzymanie i odpowiednie wynagrodzenie pieniężne. Zgłoszenia pisemne pod adresem: M. Unger, Wróblik Szlachecki. 5040 6 6

Duże lustro

w ramach stojących do sprzedania. Ul. Topolowa l. 5, I, ét., drzwi na prawo. 5314 2 2

Pod Rabką

do wynajęcia dom na lato lub na stałe. Wiadomość: H. Langowa, Kraków, ul. Garbarska l. 5, II p., od godz. 3—4. 5009 3 3

Urzędnik(czka)

obznajmiony(a) z rachunkowością i polsko-niemiecką korespondencyą, piszący(a) na maszynie, znajdzie stałą posadę w browarze akcyjnym w Tenczynku. Zgłoszenia z podaniem warunków i wysokości wymaganej płacy przyjmuje Zarząd browaru. 4975 5 5

Kupię zaraz

piłę (gater)

do rznięcia drzewa. Zgłosz. listowne: Jan Kukla, Zabłędza, p. Tuchów. 4848 11 14

Obiady domowe

z 3 dań K 3. Ul. Gołębia l. 16, I piętro. W abonamencie tyżej. 5358 6 10

KRYNICA

„Sopliczowo"

Pensyonat Dra E. Zarzyckiego

otwarty od 15 maja.

5267 4 20

Kupuję i sprzedaję

brylanty, złoto, srebro, wyroby antyczne, zęby sztuczne, płacąc najwyższe ceny. Zakład zegarmistrzowski i jubilerski J. Cyankiewicz, Kraków, ul. Sławkowska 24. 2026 28 40

Korki

używane, w dobrym stanie, kupuje po najwyższych cenach fabryka „Iskra", Kraków, ul. Lubomirska 6. 5484 2 8

Poszukuję

2 maszyn do pisania

marki Underwood lub Remington Nr 11, ew. innej, używanych. Zgłoszenia: Dr J. Bogusławski, ul. Floryańska l. 32, III piętro, od godz. 9—11 i od 4—6. 5483 3 3

60.000 K

20.000 K

10.000 K

i wygrane na

5.000, 2.000, 1.000 K

można mieć przez kupno

1/4 c. k. austr. loteryi klasowej.

Ciągnienie d. 11 i 13 czerwca 1918.

Cena

1/8 losu, 1/4 losu, 1/2 losu, 1/1 losu
48 K 29 K 14 K 5 K

Wygrywa co drugi los!

Zamówienia przesyłać do biura c. k. loteryi klasowej

M. Kneilera

Wiedeń V, Ziegelofengasse 23.

5161 16 20

Rolnik

z akademickiem wykształceniem i praktyką w intensywnych gospodarstwach poszukuje posady administratora lub rządcy samodzielnego od 1 lub 15 każdego miesiąca. Listy pod „Samodzielny" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5297 3 3

Mody sezonowe

Album mód Bieska K 1·60, z przes. K 2·—.
Elite K 6·—, z przes. K 6·50.
Favorit K 1·60, z przes. K 2·—.
Mode für Alle K 4·80, z przes. K 5·30.
Favorit-dziecięcy i z bielizną K 1·60.

5385 2 4

Wysyła Księgarnia
P. E. Friedleina, Kraków,
Rynek 17.

Osoba

inteligentna, w średnim wieku, potrzebna do zarządu domem. Zgłoszenia: Z. Z. poste restante Jasło. 5363 2 8

Pokój

kawalerski, umeblowany. — Obiady domowe. Ul. Krowoderska 14, I p. 5574 2 3

Pralnia parowa

z całem urządzeniem w Krakowie do wydzierżawienia. Także lando do sprzedania. Wiadomość udziela firma: Jerzy i Ska, ul. Floryańska 28. 5342 2 3

Do P. T. Prawników.

Poszukuję skryptów lub podręczników do egzaminu historycznego i sędowego. Zapłacę dobrze. Zgłoszenia przyjmuje z grzecznością: Biuro ogłoszeń Polikin Stattera, Kraków, ul. Grodzka l. 13. 5391 3 3

Asystent farmacyi

zbożnie na posadę, przyjmie od 15 czerwca zastępstwo lub stałą posadę w aptece. Zgłoszenia adresować: P. Chilpalski, „Dla asystenta", Kraków, Rynek Kleparski 14. 5109 4 5

Krynica.

Pensyonat „Stodolsko" otwarty od 15 maja. Zgłoszenia: W. Preis, Krynica. 5373 4 10

Żywicy

sprzeda kilkadziesiąt kg Jan Bogaski, Mszana Dolna. 5302 3 3

Dla pierwszorzędnego Towarzystwa ubezpieczeń poszukiwani zdolni

akwizytorzy.

także na prowincyi (również osoby ze stałem zajęciem), za wysoką prowizyą, ewent. stałą pensyą. Zgłoszenia: ul. Grodzka 61, II piętro, na lewo. 5208 4 4

W Krynicy

pensyonat „Krakus" od 15-go maja otwarty. Kuchnia znakomita. Aprowizacya zapewniona. Zgłoszenia przyjmuje 4649 6 6 Zarząd.

Wózki dla dzieci

wózki składane do siedzenia i leżenia, także z niklowanym spodem poleca bardzo tanio

E. Porges

Wiedeń, IX. Liechtensteinstr. 35.
4869 19 19

TANIEJ NIŻ WSZĘDZIE!

Nowość! Patent światowy.

Już dziś ogólne znany, wyłącznie z naszej polskiej firmy pochodzący, jest „LOMAX", praktyczny przyrząd dla każdego do reperowania skór, pasów, obuwia, płócien, plachł wozowych, worków i t. p. niezbędny dla wszystkich. Pełna gwarancya. Polski sposób użycia! Cena 1 sztuki z szamaitemi igłami, swojem nici K 4·70 z przesyłką, 6 sztuk K 21·—. Za zaliczką o 60 h drożej. Generalne fabr. zast.: Dom handlowy M. Pieróżek i S-ka, Kraków, ul. Karmelicka 9/W (nowy lokal). Wiele pism 3dziękowanych rabat. Wiele listów dziękczynnych i dodatkowych zamówień. 5283 5 10

Sok cytrynowy

sztuczny, nach. słodzony, egzaczony, o wybornym aromacie, wydajny i trwały się dający, wysyła, począwszy od 5 kg, po 10 K za 1 kg za zaliczką (także od 5kg za 1 kg za zaliczką (także sok malinowy), Adolf Tesak, Praga-Král. Vinohrady, Nr 1274/15. Dla większego odbioru osobne oferty.

Doświadczeni zastępcy potrzebni. 5069 4 5

Pracownia tapicerska

przyjmuje do naprawy meble, materace i t. d., oraz wykonuje nowe. E. Wesołowski, ul. św. Jana l. 15. 5472 4 5

„Willa Karpacka"

w Krynicy-Zdroju wynajmuje 1sz. pokoje z utrzymaniem. Pensyonat bez rodziców zapewnia się troskliwą opiekę. 5373 6 6

Biuro nauczycielskie

Heleny Koporskiej

Kraków, ul. Przedmiejska 20

poleca i poszukuje nauczycielek, bon, freblanek i guwernantek. Wskazuje korzystne posady. 5411 2 8

Kupię zaraz

używaną wagę decymalną oraz stół sklepowy. B. Gross poste restante I Kraków. 5407 2 2

Lokal

na I piętrze, składający się z 5 pokoi, do wynajęcia, ewentualnie dalsze 8 pokoi. Również urządzenie sklepowe do sprzedania. Zgłoszenia list. pod „R. L." przyjmuje Admin „N. Reformy". 5377 3 3

Wspaniałe odcienia włosów

w kolorze blond złoty, popielatym, kasztanowatym i niedźwiedzim uzyskuje się przy użyciu ekstraktu z kwiatów, wyrobu Franciszki Budziaszek, nie zawierającego żadnych szkodliwych składników, jakie znajdują się w wodach tlenowych, przez pierwszorzędnych P. P. lekarzy badanego. Zdumiewający skutek kolorów! Uprasza się o nadmienienie, z jakiego koloru włosów na jaki sobie kto życzy. Większy flakon 20 K, mniejszy 11 K. Do nabycia w Zakładzie i drogeryach w Krakowie, jak z firm: Heim i Ska, Rynek gł.; Link, ul. Sławkowska; Spera, ul. Floryańska; Hanak, ul. Szewska. We Lwowie: w głównym składzie aptecznym Ruckera. W Nowym Targu i Zakopanem u Osowskiego.

Franciszka Budziaszek

Zakład kosmetyczny

5808 **Kraków, ul. Grodzka 3, I p., front.**

Zakład zdrojowo-kąpielowy

Truskawiec

otwarty od 1 czerwca do końca września.

Zarząd zakładu dołoży wszelkich starań, aby kuracyuszom umożliwić aprowizacyę odpowiednią obecnym stosunkom. 5689 2 3

Pierwszy wiedeński koncesyonowany skład

używanych worków wszelkich typów

także wszelkiego rodzaju oprząd za kaucją lub zawsze na składzie w barcie wielkim wyborze. Karol Fischer, Wiedeń, II., Praterstrasse 72 hotel Nordbahn. Tel. 44.606. Porad. korresp. w języku niem. 38 61 0

5263 3 3

Ważne dla wszystkich!

Merkur i Ultra

najlepsze farby do bielizny!

PALATYN

najlepsza farba do materyj, płótna, jedwabiu i t. d. w różnych kolorach.

Wszędzie do nabycia.

Główny skład na GALICYĘ i AUSTRO-WĘGRY

DOM HANDLOWY

J. LESERKIEWICZ, KRAKÓW, ZIELONA 8.

Poszukuję zaraz

do 100 morgów dzierżawy dobrej gleby z budynkami. Zgłoszenia z podaniem warunków przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod „Dzierżawa 555". 5469 4 10

DOMEK

z małym ogródkiem w Podgórzu, Dębnikach lub na Zwierzyńcu kupię za cenę około 14—18 tysięcy za gotówkę. Zgłoszenia listowne z podaniem ulicy, numeru i ceny do 1 czerwca pod „K W 12" przyjmuje Adm. „N. Reformy". 5455 2 2

Poszukuje się

na wieś osoby w średnim wieku, uczciwej i pracowitej, z dobremi poleceniami, któraby potrafiła gotować oraz zająć się całem gospodarstwem domowem. — Odpisy świadectw wraz z podaniem warunków nadsyłać pod adresem Zarząd dóbr Stryszów koło Kalwaryi. — Nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. 5441 2 3

Panienka

mająca lat 24, poszukuje we dworze posady. Może się zająć szyciem i pomocą przy gospodarstwie. Może okazać świadectwa z pierwszorzędnych firm. Zgłoszenia: ul. Floryańska l. 24, Gałązka. 5531 2 2

Rabka

pensyonat willa „Anna" ze łazienkami, otwarty. 5548 2 2

Buchalter-bilansista

poleca się na kilka godzin dziennie. Adres: hotel „Austrya", ulica Pawia. 5547 3 3

Francuzki

inteligentnej, poszukuje się do udzielania nauki literatury francuskiej i konwersacyi. Zgłoszenia: ul. Czarnowiejska l. 72, I p. 5550 2 2

WILLA

słoneczna, obszerna, z sadem, rekomendowanych owocow (drzew 70) tuż przy Krakowie, do wydzierżawienia. Wiadomość w szkole na Zakrzówku, Dz. X. 5551 2 3

Który

z folwarków lub leśniczówek w górsko-leśistej okolicy przyjmie na lato, z utrzymaniem, dwie zdrowe, inteligentne panie. Zgłoszenia z podaniem warunków do handlu: Krawjański i Spółka, Lwów, ul. Sykstuska 9. 5555 2 2

Karabin

amerykański, na niedźwiedzie, Winchester, na 15 strzałów, do sprzedania, Kraków, ul. Kisyencrska l. 1 p. 5559 2 3

Restauracya

z dobrym odbytem, w galicyjskiem mieście granicznem, jest do wydzierżawienia lub oddania na rachunek. — Warunki korzystne. — Zgłoszenia przyjmuje administracya „Nowej Reformy" pod 5559. 5552 2 3

Poszukuję

spólników

do wiercenia za ropą

w Galicyi zachodniej na znakomitym pasie naftowym. Spółka składać się będzie z 35 udziałów po 20.000 K. Zgłoszenia z pięciu udziałami. Zgłoszenia pisemne pod „Wiertnik" do biura dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca, Kraków, Jagiellońska 7. 5545 2 6

Do sprzedania

bluzy czarne, taftowe, na tęższą osobę, obuwie, sandały żółte i białe, pantofle dla chłopczyka i inne rzeczy. Ul. Karmelicka l. 18, II p. front, str. pr. 5529 2 2

Majątek ziemski

w środkowej Galicyi, blisko stacyi kolejowej, bez długu, z murowanymi budynkami, czarnoziem, zagospodarowany, z zasobnym inwentarzem żywym i martwym, kreoskomi urządzeniem domowem, razem za mórg po 2.200 K, z wkładem 1,200.000 K sprzeda Dom komisowy „Hipoteka" Juliana Wojtowicza, Lwów, ul. Leona Sapiehy 9. 5526 2 3

Obszar dworski

Cherożów, p. Brackenthal (Galicya), może polecić do zarządu dóbr osobę rzetelną agronoma-leśnika, starszego, energicznego i szczerego charakteru. Może zastąpić właściciela we wszelkich sprawach z władzami. 5555 2 3

Kupię

mały garnitur mebli, mało używanych, dobrze wyglądających. Zgłoszenia list. pod „Meble" przyjmuje Administr. „N. Reformy". 5522 2 2

Dwa pokoje

eleganckie umeblowane (sypialnia, jadalnia, kuchnia, łazienka, rechand, gaz), I piętro, od 1. ew. 15 czerwca do wynajęcia. Bliższa wiadomość: ul. Długa l. 51, I p., na prawo. 5519 2 3

Folwark Wołowice

poczta Czernichów, sprzeda na pniu większą ilość porzeczek i agrestu. 5306 3 3

Materace, otomany

meble, reperacye markiz, także roboty na prowincyi wykonujo

J. Łuszcowicz, tapicer

Kraków, ul. Floryańska l. 44, tuż obok Bramy Floryańskiej. 5359 4 10

Czeskie pierze gęsie!

1 kg białych dartych 1 gat. 24·— K
1 „ szarych „ II „ 18·60 K
1 „ „ „ I „ 22·— K
1 „ białych, niedart. I gat. 10·— K
1 „ „ „ II „ 6·50 K

wysyła za zaliczką po 5 kg pierzyj I. Haldek, Praga, Smichov, ul. Kinskego 1. 5565 4 7

Polka-chrześcijanka

oferuje rodakom swą pomoc w wyszukiwaniu tanich zaleceń, pomocy lekarskiej i t. d. Adres: Frau Resi Chois-Drabowitz, Karlsbad, Hauptstrasse, Fischerhauser, für die Pelin. 5564 2 3

Poszukuję

do kupna domu z ogrodem, w Wielkim Krakowie. Pośrednictwo niepożyczane. Wiadomość: Józefa Bochnakowa, ul. Smoleńska l. 27, I piętro. 5567 2 3

8-12 m. gruntu

może być i więcej, z budynkami ładnemi, blisko Krakowa, kupię zaraz. Zgłoszenia listowne pod „L. F." przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5568 2 2

Otomanę

stół, krzesełka kupię. Zgłoszenia pod „A. H." przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 5557 2 2

Kupię żakiet

z perskich baranków, w dobrym stanie. Zgłoszenia pod „T. W." przyjmuje Administracya „N. Reformy". 5570 2 2

Kucharka starsza

zdolna, poszukuje miejsca w Krakowie. Chętnie zgodzi się na wyjazd do Zakopanego lub do innego dworu. Zgłoszenia pod „Kucharka" przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 5571 2 2

Dwie zdolne

i inteligentne ekspedyentki przyjmie zaraz magazyn bielizny p. E. Eracia Sperber, Rynek gł. 5580 2 3

Ważne

dla potrzebujących mebli.

Z powodu służby w wojsku i braku personalu, wysprzedaje meble i t. p. sypialnie, jadalnie, szafy, łóżka i s. d., chezwojąd, magazyn mebli, Kraków, ul. Szpitalna 26, I p. 5577 2 10

Sadzonki

600 sztuk kalafiorów w 3 odmianach
200 „ kalarepy
300 „ selerów
600 „ cebuli
200 „ buraczków
50 „ pomidorów

za nadesłaniem 60 K wysyła Zarząd ogrod. p. Miejsce Piastowe (dwór).

KOSTYUMY

płaszcze i suknie przyjmuje w najkrótszym czasie, po cenach przystępnych

Magazyn kont. damskich

R. S. HIRSCH

Kraków, ul. Grodzka l. 30. 5569 2 4

Szkło wodne

(Wasserglas) „EIEROL" do konserwowania jaj do nabycia u firmy **L. Weinling, Kraków,** skład farb i perfumerye, ul. Grodzka 26. Telefon 1686. 5574 2 3

Kawaler

miłej powierzchowności, pragnie poznać w celu matrymonialnym elegancką pannę, miłej postaci, do 22 lat, z dobrej rodziny. Fotografia pożądana. Dyskrecya zapewniona słowem honoru. Zgłoszenia z dokładnym adresem przyjmuje Administracya „N. Reformy" pod „A. E. 1". 5461 1 2

Młody urzędnik

dr. praw, pragnie poznać sympatyczną, dobrze posażną pannę, lub wdowę, w celu matrymonialnym. Poważne, nie anonimowe zgłoszenia przyjmuje Adm. „N. Reformy". 5879 2 2

Lwowianka

inteligentna, przystojna, młoda, bez sytuowana, z posagiem na mienicy, poślubi inteligentnego, katolickiego człowieka, poważnego charakteru, na odpowiedniem stanowisku, do lat 65. Poważne anonimowe listy: Lwów, główna poczta, okaziciel(owi karty Nr 47). 5572 2 2

Urzędnik

poważnej instytucyi, z prawem emerytury, kawaler, lat 31, który ceni się z panną, lub wdową do lat 30, posażną, miłej powierzchowności. Wyznanie obojętne. Rzecz traktuje się serio, dyskrecya zapewniona słowem honoru. Listy ze fotografią, której zwrot się zapewnia, przyjmuje Biuro ogłoszeń Maryana Hupczyca, Kraków, ul. Jagiellońska 7, pod „Cas".

HERBATON

przy badaniu przez c. k. urząd dla badania środków spożywczych został uznany za nieszkodliwy dla zdrowia i za znacznie lepszy od innych namiastek; wystarczy dać 2 łyżeczki do szklanki gotowanej wody, i zastąpi w zupełności najlepszą herbatę z rumem. Cena 1 litra z rumem 3 K 60 h, bez rumu 2 K 80 h. Flaszki proszę przynieść ze sobą. Na prowincyę wysyłam najmniej 150 litrów, gdyż mniejszych beczek nie mam. Przy zamówieniu proszę posłać zadatek lub beczkę.

KAZIMIERZ LUDWIŃSKI

1573 **fabryka cukierków i herbaciana** 11 20

Kraków, Bracka 5. — Sklep. — Filia: Karmelicka 13.

Rządowo uprawniona

fabryka wód min. sztucznych i specyalnych leczniczych

pod firmą

K. RZĄCA I CHMURSKI w KRAKOWIE,

przy ul. św. Gertrudy pod l. 4

wyrabia pod kontrolą Komisyi przemysłowej Tow. Lek. Krak. polecone przez toż Tow.

wody mineralne sztuczne

odpowiadające składem chemicznym wodom: BILIŃSKIEJ, GIESSHÜBLERSKIEJ, SELTERSKIEJ, VICHY, MARIENBADZKIEJ, HOMBURG, KISSINGEN, tudzież

specyalne lecznicze 11 19 0

jak: litowe, bromowa, jodowa, żelazistą, kwaśną, oraz **wody lecznicze normalne** z przepisu **Prof. Jawerskiego.**

Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. Cennik na żądanie franco

---

Kupuje i sprzedaje

po cenach najkorzystniejszych

NASIONA

koniczyn: czerwonej, białej, szwedzkiej, przelotu, lucerny, seradelli, pastewnych buraków, marchwi, buraków ćwikłowych i kilka uszlachetnionych odmian cebuli, kapusty, czarnuszki, gorczycy i t. d. 1473 16 0

WOJENNA CENTRALA HANDLOWA

(Oddział rolniczy)

Kraków, ul. Sławkowska 4, II p. Tel. 2372.

Na ogólne żądanie P. T. Gości, nie mogących się już rozstać

z pedantckiem praniem bielizny firmy

„TĘCZA"

uznał się zniewolony podpisany zarząd przyjmować bieliznę do prania nadal jak dotychczas.

4884 5 5 „Tęcza" pralnia i farbiarnia, Kraków.

Farby do materyj w najlepszym gatunku, paczka 60 h.

Lakier do podłóg, marka Murzyn	1	kg	K	20
Brunolinę jasną i ciemną	1	„	„	24
Kopallak przedwojenny	1	„	„	34
Lakier emali w wszystkich kolorach	1	„	„	28
„ „ biały	1	„	„	44
„ do żelaza (Eisenlack)	1	„	„	12
Masa francuska do podłóg 1/4, 2/4 l.	1	„	„	18

i wszelkie w tym zakresie farby i lakiery poleca firma

L. Weindling, Kraków Grodzka 26.

4505 0 10 Telefon 1596.

Hurtownicy dostają odpowiedni rabat.

Wysyłki pocztą lub koleją załatwia się codziennie.

KAŻDY ZACHWYCONY!

KINO KIESZONKOWE

prw. ochr. marki „Triumpf", z prawdziw. soczewk. „Jenna".

Aparat z 59 filmami, w ozdobnej kasetce

tylko 4 K.

Serya filmów zwycz. K 1·20, wojennych K 1·30, artystycznych K 3·50. Za nadesłaniem należytości oraz 60 hal. na porto i opakowanie. Za zaliczką się nie wysyła. 5551 4 10

Zastęp. na Gal. i Polskę: Dom Handl. **M. Pierożek i Ska, Kraków, ul. Karmelicka 8. W.** — Również do nabycia: Rohasz, Zonczyk, Zakopane; Józef Twaróg, Wełanka; M. Dobkowski, Chełm, Polska.

Wydział reprezentacyi powiatowej

w Miechowie (Królestwo Polskie)

rozpisuje niniejszem konkurs na posadę lekarza Wydziału

Wymagane jest dopełnienie następujących warunków:

1) nieprzekroczony 40 rok życia;
2) narodowość polska;
3) dowód ukończenia studyów lekarskich na uniwersytecie krajowym lub zagranicznym;
4) dowód odbytej praktyki lekarskiej.

Do posady tej przywiązane są pobory w kwocie 14.000 K rocznie.

Posada będzie na razie nadaną prowizorycznie na rok jeden.

Podania należy wnosić do Wydziału reprezentacyi powiatowej w Miechowie w terminie do 15 czerwca 1918 r.

Wydział Sejmiku powiatowego w Miechowie.

Miechów, dnia 14 maja 1818. 5514 2 3

Swędzenie, liszaje, świerzb

usuwa bardzo szybko oryginalna, prawnie chroniona „Skabofarm", „Brunatna maść" Dra Flesch'a. Nie brudzi, zupełnie bezwonna. Słoik na próbę 2 K 30 h, wielki słoik 4 K, porcya familijna 11 K. Uważać na znak ochronny „Skabofarm". 1788 38 0

Składy główne: **Lwów:** apteka Szymona Hay, nadw. dostawcy; **Kraków:** apteka „pod Białym orłem", Rynek Główny A.-B., 45; **Przemyśl:** c. k. apteka obwodowa H. Schwarza; **Jarosław:** apteka „pod Czarnym orłem" Józefa Rohma; **Tarnów:** apteka obwodowa J. Hiszołowskiego; **Drohobycz:** apteka „pod Opatrznością" G. F. Tobiaszka; **Kołomyja:** apteka obwodowa Dra Stefana Ścisła; **Nowy Sącz:** apteka Marcina Gorzeckiego. Skład główny dla Rzeszowa i okolicy: c. k. Apteka Obwodowa.

LWÓW, ul. SYKSTUSKA l. 44.

WAŻNE DLA P. T. ROLNIKÓW!

Towarzystwo akcyjne eksploatacyi soli potasowych w Kałuszu

ma zaszczyt zawiadomić P. T. interesowanych, że z dniem dzisiejszym otwiera:

Biuro sprzedaży kainitu i wysoko procentowych soli potasowych

we Lwowie, przy ulicy Sykstuskiej l. 44,

gdzie z zamówieniami **wprost i wyłącznie**

zgłaszać się uprasza

1031 8 8 **DYREKCYA.**

LWÓW, ul. SYKSTUSKA l. 44.

OBRAZY najwybitniejszych polskich malarzy do nabycia na

„Nieustającej wystawie obrazów"

Linia A-B l. 46, I p. (obok hotelu Drezdeńskiego) od godz 10—1 i od $3^1/_2$—$6^1/_2$. 5381 6 5

Konces. Dom handlowy i biuro pośrednictwa

Adama Bilińskiego

w Krakowie, ul. Krupnicza 26, Telefon 1094,

pośredniczy w kupnie i sprzedaży nieruchomości. 5298 5 10

Stenografistka

pisząca także biegle na maszynie i władająca dobrze językiem niemieckim, potrzebna do jednego z pierwszorzędnych kin w Krakowie. Zgłoszenia piśmienne z podaniem kwalifikacyi, dotychczasowego zajęcia, wieku i wyznania, nadsyłać do Ajencyi pism J. Hotmana i Salomonowej, ul. Szczepańska l. 9. pod adresem: „**Stenografistka 16**". Oferty nie uwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. 5376 8 4

LOSY LOTERYI KLASOWEJ

X LOTERYA

140.000 losów, 70.000 wygranych.

Ciągnienie I klasy 11 i 13 czerwca 1918

Ceny do każdej klasy

1/4 5 K, 1/4 10 K, 1/2 20 K, 1/1 40 K.

Plan urzędowy i poświadczenie złożenia dołącza się do losów. —

Zamawiać kartą w biurze

Leonhard Lewin, Wiedeń, I., Wollzeile 29.

LEWIN

Centralne Biuro wydawnictw

w Krakowie, ul. Gołębia 20, parter.

poleca:

	Koron
Jezierski Wł.: **Nowy śpiewnik polski** z nutami	3·50
„ „ „ bez nut	2·50
Mirandola Fr.: **Kampania karpacka II Brygady Leg. pol.** (z ilustracyami) 1914—1915	—·80
Rydel Lucyan: **Warszawa**, jej dzieje kulturalne i wojenne	1·—
— **Wilno**, jego dzieje oraz ostatnia nowość	1·—
Opałek Mieczysław: **Pamiątki polskie 1914—1916.**	4·50

Do nabycia w biurze, we wszystkich księgarniach i t. d. 5430 2 10

Wysyłka na pocztę polową tylko za uprzedniem nadesłaniem należytości i 60 h na opłatę pocztową.

Katalogi wysyłamy na żądanie darmo i opłatnie.

Egzamina uzupełniające (Ergänzungsprüfung)

Dokładne i sumienne przygotowanie do

egzaminu uzupełniającego na c. k. Jedn. ochot.

oraz do matury. 5135 5 0

Wojskowych urlopowanych przygotowują w obrębie uzyskanego urlopu — Własne skrypta i podręczniki. — Honorarvum umiarkowane.

Zgłoszenia pod „Egzamina uzupełniające", Kraków, ul. Karmelicka l. 46

Kamienicę

kupię bez pośrednictwa. Gotówka 200—250.000 K. Listy pod „Konrad" przyjmuje Administracya „N. Reformy".

Kamienicę

sprzedam Dz. VI, brama wjazdowa, parcela pod oficynę, 6 okien frontu, dług około 30.000 K. Listy pod „**Walenty**" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 5670 1 5

Kilka kamienic will i parcel

ma do sprzedania

J. ROPSKI, UL. SZEWSKA L. 5.

Główne konc. biuro w Krakowie. — Telefon Nr 2248.

Codzień świeże zgłoszenia. 3843 15 15

KURSA PRAWNICZE „LEGES" 5134 6 0

Kraków, ul. Karmelicka 46,

przygotowują w krótkim czasie do wszystkich egzaminów prawniczych. **Nauka zbiorowa i indywidualna.**

Dla P. T. Wojskowych osobne komplety.

Dla zamiejscowych system korespondencyjny.

Informacye od 11—12 rano i od 2—4 po południu.

ULE

najlepszego systemu, **słowiańskie 14-ramkowe, o wszystkich podwójnych ścianach,** wraz z ramkami i daszkiem poleca do natychmiastowej dostawy po niskich cenach

Syndykat rolniczy w Krakowie

Filia we Lwowie. 5400 4 6

Kurs handlowy w Chrzanowie

otwiera z dniem 1 czerwca 1918 Zarząd Szkoły buchalteryi „Hermes" w Krakowie. — Kursa obejmują: **buchalteryę, stenografię, korespondencyę** pol. i niem., rachunkowość państwową. Po ukończeniu kursu składają słuchacze(ki) egzamin w c. k. Akademii handl. w Krakowie. Zgłoszenia: Jan Pilch, Chrzanów, dwór. 5290 5 5

WPISY

na kursa buchalteryi, stenografii pol. i niem., korespondencyi handl., rachunkowości państwowej, pisania na maszynach i t. d. przyjmuje **Szkoła buchalteryi** „Hermes" J. Pilcha w Krakowie, Floryańska 39, II p., od godz. 9—12 i 3—6. 5291 4 5

5379 14 87

MILION koron

lub 700.000, 300.000, 200.000, 100.000 itd.

przypada na X c. k. austr. loteryę klasową.

Na 140.000 losów wygrywa 70.000 losów.

Ciągnienie 11 i 13 czerwca 1918 r.

Cena losów: 1/1 40 K, 1/2 20 K, 1/4 10 K, 1/8 5 K

Zamówienia kartą korespondencyjną uskutecznia się, jak długo zapas losów starczy.

5202 5 5

Dom bankowy i kantor c. k. austr. loteryi klasowej

Leopolda Brandstättera i Spółki

Kraków, Karmelicka 10.

Korespondentki polsko-niemieckiej

z dłuższą praktyką, biegłej w stenografii polskiej i niemieckiej, piszącej szybko na maszynie, poszukuje zaraz za zwrotem kosztów podróży **Fabryka maszyn rolniczych, Jan Prasner, Roudnice nad Łabą** (Czechy). Oferty należy zgłaszać wprost z podaniem warunków płacy. 5474 3 8

Panna

nadzwyczaj inteligentna, dobrze wychowana, sierota, władająca językiem polskim i niemieckim, pisząca na maszynie, poszukuje czemprędzej posady biurowej. Zgłoszenia listowne pod **E. O. 44** poste restante Tarnów. 4553 8 8

Kapelusze damskie.

Wielki wybór modeli oraz kapeluszy do żałoby. Przyjmuje wszelkie w zakres modniarstwa wchodzące roboty. Ceny umiarkowane.

Jadwiga Pellerowa

Rynek, Linia A.-B., l. 43

nad sklepem p. Wiśkiaty. 4546 8 15

Jedynie polska, nieszkodliwa farba do użytku domowego

PALATYN

farbuje materye wełniane, płótna, jedwab i t. p., do nabycia u firmy

Reim i Ska

Kraków, Rynek 37.

Dla P. T. Kółek rolniczych i Kupców znaczny rabat

8248 9 10

Kupię

10 do 40 morgów z domem, stajnią i ogrodem, w ładnej okolicy. Wkład gotówki do 60.000 K. **E. C.,** willa 404, **Krosno.**

5482 4 5

Gotowe formularze podań o

urlopy

także w języku niemieckim) po 0 h za egzemplarz wysyła: Katolicka Księgarnia Jana Maćkowa, Strutyn Wyżny, p. Rożniatów (Gal.) 4902 4 4

Samodzielny ekonom

lub rządca, z długoletnią praktyką w majątkach większych i włościowych, z rozwaręczona wiedzą, w sile wieku, wolny od wojska, przyjmie posadę od 1 lipca 1918. Zgłoszenia pod **A. F. Z.** przyjmuje Administr. „N. Reformy". 5439 2 4

Obszar dworski Brużków

poczta Czebow

przyjmie od 1 lipca b. r. doświadczonego **ekonoma** na stół lub na ordynaryę, byle z małą rodziną. Odpisy świadectw pod powyższym adresem. 5434 2 3

NOWOŚCI DLA PAŃ na sezon letni

do nabycia w **Zakładzie** haftów „**ADA**" przy **ulicy Floryańskiej l. 25 I piętro.**

Bluzki jedw. i markizetowe, haftowane.

Halki jedwabne.

Koszulo damskie, haftowane.

Kołnierze damskie w wielkim wyborze.

Pończochy (czarne i brązowe).

Skarpetki męskie.

Rękawiczki i t. p. 4932 6 10

Ceny przystępne.

Magister farmacyi

znajdzie natychmiast umieszczenie w aptece Dra Franzosa w Tarnopolu. — Płaca 600 K miesięcznie. Magistra drugiego powołania mogę reklamować. 4865 6 6

Leki dla Pań.

Krem na opalenie (wybiela cerę!) 5 K. Benignina na piegi i wyrzuty twarzowe 3 K. „Gorahumora", mydło toaletowe, 10 K i inne 5, 12 K. Kremy, pudry i perfumy: Oja, Diana, Pompadour, Yes, Silvo, Katoderma, Divina, Si, Bobo, Kielhauser, Nuphar, Rix i inne.

Środki domowe.

„**Maść domowa**" na rany i bolaki (razem z gazą) 5 K. **Na mole:** proszki, ziółka lub tabletki à 1 K. **Na** nagniotki i brodawki 1 K. **Maść na** pocenie się nóg i rąk 2 K. **Do ust:** pasty 2 K (proszki i wody). **Środki** na reumatyzm, na świerzb, na epilepsyę 1 K. Wina ziołowe na błednicę. Sporządza wszelkie recepty i wysyła za zaliczką: **Jul. Łopatka,** aptekarz w Kołomyi, ul. Jagiellońska l. 19b. 4471 7 10

Nicowanie

ubrań przyjmuje

A. Bross

Kraków, Floryańska 44

tuż obok Bramy Floryańskiej. Telefon Nr 3209. 2511 10 0

Konkurencya.

Nowo otworzona pracownia sukien i konfekcyi damskiej oraz dziecięcej przyjmuje do przerobienia używaną garderobę; wykonuje szybko i starannie według najnowszych modeli; przyjmuje wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące

Z uszanowaniem

J. Müller

Kraków, ul. Grodzka 43,

wejście od ul. **Senackiej l. 8** III sklep od rogu. 4511 7 8

Lektorka.

Osoba, władająca dobrze językiem polskim, niemieckim i francuskim, podejmuje się czytania, najchętniej chorym, zwłaszcza w lecznicach. Zgłoszenia listowne pod „Lektorka" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5466 4 4

BIURO

Jadwigi Skrzeszewskiej, Kraków, ul. Szewska l. 13, II p., potrzebuje od 1 czerwca **kilku lokai, chłopca** do kredensu, oraz **bony** Niemki i gospodyni. 5478 3 3

Z powodu braku

środków do życia, oddam dziewczynkę lat 11, za swoją. Zgłoszenia tylko list. pod **Nieszczęśliwa** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 5471 3 3

Rower

męski, w dobrym stanie, zaraz do sprzedania. Wiadomość: ul. Michałowskiego 14, I p., na lewo. 5485 3 3

Okazyjnie

dostarcza żaluzyi do sklepów i okien wystawowych, po bardzo niskich cenach. Wiadomość: Teofil Tomasz, Podgórze, ul. Traugutta l. 6, II p. 5499 2 3

Kupuje

lny konopie, nowe i stare. Walkowiński, Dębniki. 5498 2 3

Rabka

willa obok kościoła, pokoje z utrzymaniem do wynajęcia. Adresować: baronowa Lipowska, Rabka. 4699 4 4

Panny biurowej

poszukuje firma „Tęcza". Kraków, ul. Czarnowiejska l. 72. Zgłosić się można w godzinach popołudniowych. 5487 3 3

Operator — egzaminowany

elektromonter, poszukuje posady. Zgłoszenia pod Operator przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5447 4 7

„Heldolana"

usuwa wszelkie nieczystości skórne i czyni cerę delikatną i różową, aksamitno-miękką i młodzieńczą. Do nabycia w perfumeryach, drogueryach, aptekach. Główny skład na Galicyę: **Reim i Ska, Kraków, Rynek l. 37.** 5415 2 3

Magister

znajdzie zaraz umieszczenie **w aptece J. Kiesłolewskiego w Tarnowie.** 5416 5 6

Rutynowany

koncypient adwokacki

potrzebny zaraz do samodzielnego prowadzenia kancelaryi. **Warunki doskonałe.** Zgłoszenia przesłać: **K. F. Nr 145** poste restante **Bielsko,** główna poczta. 5419 2 3

Poszukuje się

służącej, umiejącej gotować. Warunki dogodne według umowy. — Zgłoszenia listowne pod: Józefa Hrehorowiczowa, Rudnik n Sanem. 5438 2 2

Potrzebny chłopiec

do tapicera. Ul. św. Jana l. 13, Wesołowski. 5587 5 5

ZAKOPANE

pensyonat „Borek"

jeden z pierwszorzędnych, położony bardzo pięknie, poleca pokoje słoneczne z całodziennem utrzymaniem lub bez, od **1 czerwca.** Zgłoszenia: Pensyonat „Borek", Zakopane, Jagiellońska. 5413 2 6

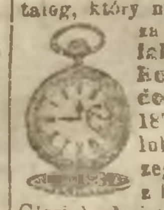
Kupuję garderobę

męską, używaną; płacę najwyższe ceny. Napisać korespondentkę do L. Schmausa, Kraków, ul. Szeroka l. 22. 5121 6 20

---

8 halerzy

(na kartę koresp.) kosztuje mój katalog, który na żądanie wysyła się za darmo. **Pierwsza fabryka zegarów Jan Konrad, c. i k. nadw. dostawca,** Brüx Nr 1871 (Czechy).

Niklowy lub stalowy kotwicowy zegarek 26, 28 i 30 K, z białego metalu (srebro Gloria), złocisty lub stalowy remont. o podwójnej kopercie 35, 40, 50, 60 K, budzik 16, 18, 20 K; 3-letnie poręczenie. Wysyłka za zaliczką. Wymiana dozwolona lub zwrot pieniędzy. 1167 29 120

Osoba
w średnim wieku zajmie się domem za mieszkanie. Zgłoszenia dla „Uczciwej" przyjmuje Administr. „N. Reformy". 5620 1 2

Kasyerka
z kilkuletnią praktyką, poszukuje posady od 1 czerwca. Zgłoszenia pod „R. Z." przyjmuje Administr. „N. Reformy". 5641 1 2

Do sprzedania
para łóżek nowych, zarazem sowa z materyi angielskiej. Ul. Jasielska l. 2, Półwsie Zwierzynieckie. 5643

Chłopca
miejscowego do praktyki malarskiej przyjmie zaraz Stanisław Machowski, Kraków, ul. Bracka l. 15. 5648 1 4

Kupię rower
męski. Mam dam ki, który mógłbym zamienić z ewentualną dopłatą. Zgłoszenia pod „Rower" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5621

Panienka
z dobrego domu, inteligentna, biegle mówiąca po niemiecku, dobra pianistka, poszukuje miejsca na wieś jako towarzyszka na czas wakacyi. Zgłoszenia pod „Towarzyszka" poste restante Rzeszów. 5640

Futro zimowe damskie
na tęższą osobę średniego wzrostu kupię. Zgłoszenia pod „I. C." przyjmuje Admin. „N. Reformy".

Ślusarnia
Antoniego Pogorzelskiego, ul. św. Wawrzyńca l. 19, potrzebuje kilku chłopców do praktyki. 5625 1 5

Polskie Zakłady Garbarskie
w Krakowie, ul. Dunajewskiego l przyjmą buchaltera-korespondenta, oraz manipulantkę biurową ze znajomością języka niemieckiego. Zgłoszenia między g. 4 a 5. 5648 1 3

Dwu
rutynowanych **gajowych** przyjmie zarząd lasów Trepcza, p. Sanok. 5573 1 2

Notaryat w Tyczynie
poszukuje **kandydata notaryalnego**, zdolnego do substytucyi, solicytatora notaryalnego, pensyonowanego urzędnika hipotecznego. Warunki od umowy. Posada zaraz do objęcia. 5506 1 8

Poszukuje
rządcy
doświadczonego, stanu wolnego, do majątku mego pod Krakowem od 1 lipca b. r. Zgłoszenia do dyrekcyi Powiatowej Kasy oszczędności w Krakowie, Pijarska 1. 5510 1 3

Dr med. Stanisław Breyer
(Kraków, Wolska 36.
Przyrodolecznictwo i homeopatya) 5560 1 10
powrócił

Krajowy Patronat rękodzieł i przemysłu urządza kurs szewski robót spodnich i naprawek obuwia. Kandydaci i kandydatki z ukończoną szkołą ludową winni się zgłosić w Biurze Patronatu w Krakowie, ul. Smoleńsk 12. 5571 4

Poszukuje się
kilku zdolnych majstrów lub czeladników szewskich za dobrem wynagrodzeniem. Zgłoszenia przyjmuje Biuro Patronatu przemysłowego w Krakowie, ul. Smoleńsk l. 12. 5508 1 4

Praktykanta
starszego lub młodszego przyjmie handel korzenno-restauracyjny **A. Dębickiego w Bielcu**. Praktyka i lata, odbyte lata zostaną uwzględnione. Zgłaszający się musi posiadać odzież, bieliznę i pościel, po ukończeniu otrzyma odzienie. Wymagane odpowiednie uzdolnienie i świadectwo moralności. 5551 1 8

Adjunkt lasowy
z niższą szkołą lasową i odpowiednią praktyką, kawaler, wolny od wojska, potrzebny zaraz. — Zgłoszenia nadsyłać pod: Zarząd dóbr, Poremba Wielka, p. Niedźwiedź. Nieuwzględnione zostaną bez odpowiedzi. 5511 1 8

Pomocnicy pocztowej
potrzebuje zaraz, ewentualnie stałej, Urząd pocztowy Niewiatka, obok Dynowa. 5718 1 3

Panne inteligentną
z dobrego domu, przyjmie zaraz pocztmistrzyni. Za pomoc w domu, nauczy poczty. Poczta Niewistka obok Dynowa. 5719 1 3

Krowa mleczna
i 20 gęsi (Emdener) do sprzedania. Zwierzyniec, Drożyna l. 9, od godz. 1—3. 5722

Kancelarya adwokacka
poszukuje inteligentnej panny, piszącej na maszynie, kupującej ewentualnie z manipulacyą adwokacką. Zgłoszenia pod „Omega" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5715 1 3

Panienka
mająca ładne pismo, biegle pisząca na maszynie i umiejąca dobrze ortografię polską i niemiecką, znajduje zajęcie w godzinach popołudniowych, jako prywatna sekretarka. Adres poda Biuro dzienników J. Hopcasa i Salomonowej, ulica Szczepańska 9. 5947 1 3

Emer. urzędnik rachunkowy
poszukuje odpowiedniego zajęcia biurowego w Krakowie lub na prowincyi. Zgłoszenia pod „Rutyna" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5721 1 3

Pracownia i konfekcya
sukien damskich
Michaliny Chwałek
przy ul. Grodzkiej l. 13, I p., ofic. poszukuje kilku panien i uczenic. 5714 1 4

Precz
z wapiennem mydłem, które niszczy bieliznę! Za nadesłaniem 2 K 35 h wysyłam przepis wypróbowany, łatwy na znakomite mydło. Helena Jaworska, Kraków-Podgórze, ulica Jana Zamoyskiego 32. 5736 1 5

Poszukuję fortepianu
angielskiego, do przegrywania na godziny. Zgłoszenia pod 5733 przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5736 1 2

Powieści nowe i wznowione

	koron
Prus B. Lalka, 3 ty	28·80
Reymont Wł. St. Przysięga	8·40
— Rok 1794: Insurekcya	15·—
Sienkiewicz H. Legiony	9·60
Ogniem i mieczem. Potop. Pan Wołodyjowski 6 tów. Wyd. jubil.	24·—
opr. w karton	32·—
Staziak M. Gadzina	2·—
— Humoreski	2·—
— Krwawe ręce	2·—
— Ułomieszczanie	6·—
— Nowe Humoreski	1·60
— Obrona sztandaru	4·—
— Pieniądz	3·—
— Rycerze śpiący w Tatrach 2 tv	7·—
— Srebrny dzwon	5·—
— Trzecie humoreski	2·—
— W zapadłym szybie	2·—

Księgarnia D. E. Friedleina
Kraków — Rynek 17
5513 2 4

Sprzedam realność
składającą się z dwóch parterowych domów murowanych wraz z gruntem ogrodowym (około 800 sążni) w Nowym Sączu, przy ul. Grodzkiej położoną.
1) Dom frontowy o 2-ch mieszkaniach: 3 pokoje z przynależnościami i komfortem (wodociąg łazienki i elektryka).
2) Oficyny: 3 mieszkania po 2 i 1 pokoju z kuchnią.
Wiadomość bliższa u Józefa Gustawa Kumera w Nowym Sączu, ul. Grodzka l. 8. 5712 1 2

Dam 300 K
za wyszukanie mieszkania na partere lub I p. w Krakowie z 4—5 pokoi, przedpokojem i kuchni z komfortem (ewentualnie telefonem) oraz sutereną, szopy lub stajni na drzewo, zaraz lub od 1 lipca b. r. K. Mikulski, ul. Pędzichów l. 20, II p. 5734 1 6

Buty męskie
do sznurowania, nowe, podkute gwoździkami, bardzo mocne, z podwójną podeszwą, turystyczne, do sprzedania. Cena 200 koron. Opanki ze skóry z rzemykami do sznurowania, mocne, grube, rumuńskie za 150 koron. Kostyum nowy damski, bardzo elegancki, jedwabny, czarny, ostatni a moda, precyzyjnie odszyty przez krawca, cena 550 K. Ul. Siemiradzkiego l. 7, parter, na prawo. 5717

Klisze z prowincyi
przyjmuje się do retuszowania. Ul. Sałak 35/6. 5588 2 5

Traktor
o motorze benzynowym 25 HP., do sprzedania. Oglądać można u firmy: Clayton & Shuttleworth, Kraków, ul. Basztowa 5.

MAGAZYNY
obszerne, najchętniej z torem kolejowym, kupi lub wynajmie, ewentualnie
plac pod budowę
tychże w pobliżu kolei kupi instytucya handlowa w Krakowie.
Zgłoszenia pod **„Magazyn"** przyjmuje Administracya »N. Reformy«. 5606 2 3

Do sprzedania
biała peleryna zakopiańska i biały kapelusz. Ul. Siemiradzkiego l. 13, I p., na lewo. 5650

Kupię
szczenię policyjne (wilka). K. Kossakiewicz, Borzęcin. 5645

Akademik
rutynowany korepetytor, poszukuje guwernerki na wieś. Zgłoszenia pod „J. K." przyjmuje Administracya „N. Reformy". 5681 1 2

20.000 do 30.000 K
pożyczki, szukam na 3-cią hipotekę. Zgłoszenia listowne pod „A. W." przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5674 1 2

Do sprzedania:
płaszczyk ang. dla chłopca od 6—8 lat i kapelusz filcowy, pant. damskie czarne, angzi. 39, sukienki białe, ozdobne od 7—11 lat. Ulica Studencka l. 5, I p., na prawo, od godz. 2—4. 5708 1 2

Rutynowany
kandydat adwokacki
z praktyką prowincyonalną, poszukuje posady. Zgłoszenia listowne pod „A. M." przyjmuje Administr. „N. Reformy". 5703 1 3

Kino-aparat
kupię
na popęd ręczny i ewent. elektr. Zgłoszenia list. pod „kino-aparat" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5709

Przystąpię
jako spólnik do zakładu przemysłowego lub do jakiego przedsiębiorstwa z wkładem 10.000 K. Zgłoszenia pod „F. Sz." przyjmuje Administr. „N. Reformy". 5718 1 2

Mieszkanie umeblowane
składające się z 3 pokoi, przedpokoju, kuchni, łazienki i spiżarni, do wynajęcia od 1 czerwca, przy ul. Lenartowicza l. 3, III p. Wiadomość u dozorczyni domu. 5723 1 2

Buchaltera-bilansisty
znającego system amerykański, na godziny popołudniowe poszukuje Centralne Biuro wydawnictw w Krakowie, ul. Gołębia 20, parter. Reflektuje się tylko na siłę pierwszorzędną. Warunki zależne od umowy. Zgłoszenia pod adresem Biura, lub osobiste od godz. 12—1 w południe. 5637 1 3

Stosownego
zajęcia na lato, chętnie na wyjazd, poszukuje starsza nauczycielka. Zgłoszenia pod Opieka 10 przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5554 2 2

Nasion
Koniczy
Lnu
Gorczycy
Sorga
Łubinu
Buraków
Marchwi
Ezopy
Rzodkiewki
Rzodkwi
Tarnipsu
Sałaty
Szpinaku
Fasoli szparagowej
Grochu ogrodowego
Trawy gazonowej
także innych nasion polnych, ogrodowych i leśnych, dostarcza, póki zapas starczy,
BANK ROLNICZY
c. k. gal. Tow. gospodarskiego
we Lwowie.
5650 1 3

Sypialnia dębowa
z dwoma szafami do rozkładania, lustro w złoconych ramach, sukna kocenkowa i przybory nadesłyy do sprzedaży do 5728 1 3
Hali licytacyjnej, Bracka 6.

Ogłoszenie.

Dyrekcya Kasy oszczędności miasta Krakowa
podaje niniejszem do wiadomości po myśli § 10 statutu Kasy, że stopa procentowa od wkładek, dotąd wyżej oprocentowanych, zostaje zniżoną, począwszy od dnia 1 lipca b. r. na

3½% od sta.

Zawiadamia się równocześnie, że Kasa oszczędności będzie nadal opłacać **z własnych funduszów** podatek rentowy wraz ze 100%owym dodatkiem wojennym do tegoż podatku, bez potrącania go przy wypłacie wkładek.

Kasa oszczędności miasta Krakowa.

Kraków, dnia 23 maja 1918. 5760 1 3

Licytacya
w c. i k. wojskowym szpitalu koni w Bochni dnia 6 czerwca 1918 z powodu braku wyzdrowiałych koni wcale się nie odbędzie. 6034
C. i k. Komenda szpitala koni w Bochni.

L. 4613/918. 5729

Ogłoszenie licytacyi.

Celem zabezpieczenia dostawy dla c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce w czasie od 1 lipca 1918 do 31 grudnia 1918 materyałów, którymi są następujące:

I. Materyały opałowe.
Węgiel drzewny.

II. Wyroby z żelaza.
Gwoździe, śruby, matry, rury gazowe, blaszowe, łączniki do rur, siekiery, łopaty do węgla, kłódki, taczki żelazne, drut, pilniki i szyny kopalniane.

III. Wyroby z drzewa.
Konewki i czerpaki, drabiny kopalniane, szybowe i kosze z wikliny.

IV. Wyroby z lnu i konopi.
Licarki, sznurki, postronki, cutry i pramsle.

V. Artykuły sklepowe.
Smar Tovota, olej cylindrowy i maszynowy.

VI. Drzewo i deski.
Drzewo okrągłe do kopalni, kantowe i deski — rozpisuje się niniejszem publiczną rozprawę ofertową.

Oferty opiewać mogą na dostawę poszczególnych grup lub materyałów, franko stacya kolejowa Wieliczka.

Cała dostawa ma być uskutecznioną albo naraz, albo w dwóch partyach, po otrzymaniu zawiadomienia o zatwierdzeniu oferty.

Późniejszy termin dostawy należy dokładnie w ofercie oznaczyć.

Oferty w kopercie z napisem: „oferta na dostawę materyałów na II-gie półrocze 1918" wnosić należy na ręce naczelnika Zarządu salinarnego w Wieliczce, najpóźniej do dnia 19 czerwca 1918, do godziny 11-tej przed południem.

Do oferty mają być dołączone próbki oferowanych materyałów.

Otwarcie ofert nastąpi w biurze naczelnika c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce w dniu rozprawy ofertowej, t. j. 19-go czerwca 1918, o godzinie 11-tej przed południem, przyczem oferenci mogą być obecni.

Bliższe szczegóły co do właściwości oferty, jakości i ilości materyałów, powziąć można z warunków licytacyjnych i wykazów materyałów, które wraz z formularzem oferty otrzymać można w biurze c. k. Zarządu salinarnego w Wieliczce.

C. k. Zarząd salinarny w Wieliczce.

Wieliczka, dnia 15 maja 1918.

Licytacye koni.

Konie, zdolne do robót polowych i leśnych, są do nabycia w drodze licytacyi publicznej. Kupujący muszą być zaopatrzeni w legitymacyę, wydane przez komendy rejonowe, względnie c. k. starostwa. Handlarze koni i tychże pośrednicy wyłączeni. 6051

Licytacye odbędą się:

1) W szpitalach końskich:

Sądowa Wisznia	5	czerwca 1918.
Czerlany koło Gródka Jagiell.	6	„ „
Rzeszów, Kavalleriekaserne Głęboka 7	„	„
Maksymowice koło Sambora	13	„ „

2) W końskich stacyach zużytkowych:

Bratkowce, koło Stryja	6	czerwca 1918
Olchowce koło Sanoka	14	„ „

Realność kupię
w Wielkim Krakowie. Pośrednictwa nie płacę. Ul. Czarnowiejska l. 25, I piętro, na prawo. 5542 1 3

Poszukuję
obsługaczki od 1 czerwca, płacę 50 K, i **praczki**. Ul. Szewska 15, I piętro. 5697 1 2

Do egzaminu
z 4 wydz., kto mię przygotuje w 1 lub 3 miesiącach? Zgłoszenia pod **Egzamin** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 5758

Ekonom
z kilkuletnią praktyką gospodarczą znajdzie od 1 lipca b. r. posadę. Świadectwa wymagane. Podania wnosić należy pisemnie lub osobiście pod adresem: Kraków, ul. Wolska 25, I piętro. Nieuwzględnione pozostają bez odpowiedzi. Osobiście zgłaszać się należy w niedzielę między godz. 2—4 po poł. 5635 1 4

Do umieszczenia
170.000 K w całości lub częściowo, na II miejscu hipoteki realności w Krakowie. Zgłoszenia do kancelaryi adwokackiej, ul. Grodzka 7. 5690

Do obsługi
motoru
ssaco-gazowego poszukuje się zaraz człowieka z tą pracą obznajomionego, jakoteż **stolarza**. Płaca 200 K miesięcznie, wikt i mieszkanie. Wiadomość w biurze Karola Schindlera, Prądnik Biały, poczta Prądnik Czerwony. 6036 1 3

Rutynowana kasyerka
z kaucyą, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia pod **„Zofia S. 300"** przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5698 1 2

Do sprzedania
salonik, 2 łóżka blaszane z wkładami. Wiadomość od g. 10 do 12 i od 3 do 5. Ul. Starowiślna 5, II p. 5711 1 2

Rower męski
w bardzo dobrym stanie z przedwojennemi gumami, do sprzedania. Ul. Pawia 14, I p. 5592 2 2

Do wynajęcia
2 i 1 pokój, od 1 czerwca, elektr., gaz, łaz., umeblowane, z usługą. Ul. Karmelicka l. 28, II p., front, strona prawa. 5528 1 3

Bezdzietna wdowa
prawdziwa, wykształcona, z lepszego towarzystwa, posiadająca gotówki 17 tysięcy koron, i stały roczny dochód 1000 K, zapoznać się pragnie ze mężczyzną na wyższem stanowisku, powyżej lat 48, w celu matrymonialnym. Listy nie anonimowe pod „Anielka" przyjmuje Administr. „N. Reformy". 5584

Poszukuję posady
majster ślusarski z większych fabryk, z dużą praktyką. Może prowadzić roboty samodzielnie, były werkmistrz, zna mechanikę maszyn parowych, ropowych i benzynowych. Zgłoszenia przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod **„Majster"**. 5672

WORKI
białe kupuję w każdej ilości. Zgłoszenia pod **„Worki A. Z. 100"** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 5678 1 3

Przyjmę
retuszerkę zdolną
która mogłaby się podjąć samodzielnie prowadzić zakład. Warunki: całe utrzymanie i płaca według umowy. 1 10
Zakład fotograficzny
Janiny Gargulowej w Bochni.

Poszukuję
mniejszego mieszkania z meblami lub bez, bardzo spokojnego. Zgłoszenia pod **„Stałe"** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 5667

Sup. legionista
kupi ubranie i zarzutkę (wzrost średni). Zgłoszenia przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod **„Potrzebujący"**. 5708 1 0

Korespondentki
polsko-niemieckiej, izr., z dokładną znajomością stenografii oraz pisania na maszynie, poszukuje się do większego przedsiębiorstwa w zachodniej Galicyi. Płaca miesięczna od 600 K wzw. Zgłoszenia list. przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod **„Większe przedsiębiorstwo"**. 5704

„Patent"
na Austryę i Węgry do sprzedania za 10.000 koron, oraz 50 halerzy od każdej sztuki wyprodukowanej. Pomysł nadzwyczaj praktyczny na przyrząd, umożliwiający spanie w III klasie wagonów kolejowych. Fabrykacya b. prosta, artykuł, który rozejdzie się w setkach tysięcy! Zgłoszenia pod **„Patent"** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 5716

Naprawia
i instaluje telefony, dzwonki elektr., oraz wszystko w zakresie elektrotechniki
T. ARMATYS
Kraków, Zyblikiewicza 15. 5788 1 3

Ogród
lub **pole z domkiem** kupię w Wielkim Krakowie lub w pobliżu. Zgłoszenia proszę pod adresem: **Szczepan Bielecki, Kraków**, ul. Straszewskiego l. 4. 5688 2 5

Od lat istniejące
KURSA PRAWNICZE
„IUS" KRAKÓW, GARBARSKA 6. **„IUS"**
ułatwiają **dokładne** przygotowanie do wszystkich egzaminów i rygorozów prawniczych **w krótkim czasie**, przez użycie odpowiednich podręczników.

System pisemny, korespondencyjny.
Dla wojskowych i prowincyi wypróbowany system **szybkiego i pewnego** przygotowania **w drodze** pisemnej korespondencyi bez konieczności pobytu.

SYSTEM PISEMNY zastępuje w zupełności przygotowanie indywidualne.
Kursa prawnicze „IUS" umożliwiają należyte wyzyskanie urlopów, ułatwia szczegółowe informacyi.
WYPOŻYCZAJĄ
komplety podręczników, skryptów i skrótów.
Lekcye indywidualne i zbiorowe. 5770 1 10

Pierwsza, koncesyonowana przez c. k. Namiestnictwo
Wyższa szkoła kroju i szycia
Józefy Zabielskiej
ulica św. Krzyża 7
otwiera dnia 4 czerwca dla pań i panienek nowy kurs niniejszych, 1-miesięczny **kurs najłatwiejszego kroju**, bez poprawek; dla mniemanie kurs **bielizny i szycia**. Nauka 3 miesięczna, trzy godziny dziennie. Zgłoszenia przyjmuje się od 10 do 12 i od 3 po południu do 6. 5676

Obiady i kolacye
oraz zimne i ciepło przekąski poleca
BAR AMERYKAŃSKI
Zygmunt Nuzikowski 1435 0 10
14 ul. Szewska 14

Bracia Tercyarze Św. Franciszka
(Bracia Albertyni)
posługujący ubogim
w Krakowie, Kazimierz, ulica Krakowska l. 43
Telefon 3213

Sprzedają najpoważniejszy używane meble gięte, wypłatane w niedzieli i dzierżawy ubogim, t. j. krzesła, fotele, kanapy, bujaki, taborety biurowe i salonowe.

Również przyjmują krzesła do wyplatania, naprawy i politurowania. 17 14 0

Krzesła i stoły do wypożyczania są na składzie.

Nauczycielka
poszukuje lekcyi na czas wakacyi, na wieś, najchętniej na wsi, tylko za całkowite utrzymanie bez wynagrodzenia. Zgłoszenia pod **„T. P."** przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5602 2 3

Poszukuję
2 pokoi bez mebli lub 1 dużego, na biuro. Zgłoszenia pod **„Biuro"** przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5644 2 2

Panna
starsza, z prowincyi, poszukuje miejsca do zajęć domowych, pomocy w gospodarstwie; wyjedzie także za granicę. Zgłoszenia pod **„Polka"** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 5633 2 2

Kucharka
umiejąca dobrze gotować, poszukuje zaraz miejsca w pensyonacie, hotelu, restauracyi i t. d. Zgłoszenia pod adresem: Krupnicki, Przecznicka, p. Nowe Miasto. 5634 2 3

Kupię
rower damski w dobrym stanie przybory do roweru i dwie rakiety tenisowe. Zgłoszenia przyjmuje Administracya „N. Reformy" pod **„Sport 13"**. 5706 2 3

Kupię kamienicę
nawet bez komfortu, tylko wprost od właściciela. Gotówki mam 350.000 K. Zgłoszenia pod **„Bankiowe"** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 5688 2 4

Do wynajęcia zaraz
dwa pokoje z meblami lub bez — frontowe, z balkonem, gaz, elektryka. Podzamcze l. 14, II p. na lewo od godz. 2—4. 5634 2 2

Pokoje
umeblowane z utrzymaniem są do wynajęcia w nowo otworzonym pensyonacie, ulica Wolska l. 15, Skrzetuskiej z Berlina. 4907 7 10

Krynica!
Zawiadamiam Szanowną P. T. publiczność, że kuchnię moją z „pod Wiszem" przeniosłam pod **„Białego Orła"**, tuż obok „Ryby". 6077 3 6 **Emilia Feyral**

Pomocnik fryzyerski
potrzebny zaraz, do zakładu fryzyerskiego: A. Gorysaki, Kraków, ul. Floryańska 20. 5524 2 3

Amanuensa
obeznajomiona z manipulacyą adwokacką znajdzie zajęcie w kancelaryi adw. Zgłoszenia pod **„A. R."** przyjmuje Admin. „N. Reformy". 5628 2 3

3 poduszki!
z białego wilda, nadające się do każdego łóżka, do sprzedania. Ul. Falicyanek l. 11, B., 2-gie piętro podwórzec. 5523 2 2

Objekt przemysłowy
p 4 Krakowem, z siłą wodną, turbina, wiązarem istniejąca budowie **do wynajęcia lub sprzedaży** także zaraz dla przedsiębiorstw przemysłowych. Wiadomość: ul. Pługa 6, III p. 5551 2 2

Akademik
poszukuje kondycyi lub posady na wsi lub w mieście. Zgłoszenia pod „R. J." przyjmuje Administracya „N. Reformy". 5539 3 4

Na czas wakacyi
(4—6 tygodni) poszukuje dla dwóch osób pokoju z całodziennem utrzymaniem, na wsi, w zdrowej, leśnej okolicy. Zgłoszenia proszę kierować pod adresem: Kraków, J. S. poste restante Tarnów. 5582 2 2

Kupię
używaną maszynę do szycia. Zgłoszenia pod „Emilia" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 4863 7 15

wszelkie naprawy
okularów i owiklerów, wstawianie szkieł i t. p. wykonuje natychmiast tanio i prędko **E. NIEMETZ**, optyk i mechanik w Krakowie, ul. Karmelicka 13. 5584 3 10

Asystent farmacyi
wolny od wojska, poszukuje posady. Zgłoszenia pod „Farmacya", Chrzanów. 5 71 3 3

Osoba
skromna, oszczędna, pracowita, znająca się na kuchni, gospodarstwie podwórzowem, poszukuje miejsca samodzielnego w klasztorze, na plebanii lub gdziekolwiek. — Zgłoszenia: **M. Dz.** poste restante **Wadowice.** 5220 9 0

Zęby sztuczne
złoto, wyroby srebrne, prawdziwe kamienie, wszelkie antyki, kupuje po najwyższych cenach **Zegarmistrz Melcer**, ul. Sławkowska l. 22. 3565 0 10